

Analýza vlivu majetkových daní na ekonomiku municipalit

Jaroslava Machalová

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jaroslava MACHALOVÁ**
Osobní číslo: **M10660**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Analýza vlivu majetkových daní na ekonomiku
municipalit**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše popište český daňový systém s důrazem kladeným na majetkové daně.

II. Praktická část

- Srovnajte majetkové daně vybírané v ČR a v okolních členských státech EU a vyhodnoťte současný právní stav.
- Analyzujte podíl majetkových daní na rozpočtu ČR a vybraných municipalit a následně formulujte vhodná doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HAMERNÍKOVÁ, Bojka et al. *Veřejné finance*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2007, 364 s.
ISBN 978-80-7357-301-0.
JÁNOŠÍKOVÁ Petra et al. *Finanční a daňové právo*. 1. vyd. Plzeň: Čeněk, 2009, 525 s.
ISBN 978-80-7380-155-7.
KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Kluwer, 2010, 275 s.
ISBN 978-80-7357-574-8.
ŠÍROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 5. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Linde, 2012, 400 s.
ISBN 978-80-7201-881-9.
VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2012*. 11. aktualiz. vyd. Praha: VOX, 2012, 368 s. *Ekonomie*. ISBN 978-80-8748-005-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Hana Ředinová**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **15. února 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2013**

Ve Zlíně dne 15. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užíje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 14.5.2013

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*
- (3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu vlivu majetkových daní na ekonomiku municipalit. Cílem teoretické části bakalářské práce je přiblížit základní charakteristiky a funkce daní a dále zaměřit pozornost na obecnou klasifikaci daní. Na základě provedeného průzkumu literárních zdrojů a získaných poznatků je definováno postavení majetkových daní v rámci daňové soustavy České republiky. Nezastupitelnou úlohu v teoretické části bakalářské práce hraje samotná historie majetkových daní. Přínosem praktické části bakalářské práce jsou zjištění o zastoupení jednotlivých druhů majetkových daní napříč členskými státy Evropské unie, vyhodnocení vlivu v oblasti harmonizace daní, srovnání podílu majetkových daní vybraných zemí na hrubém domácím produktu a celkových daňových výnosech. V neposlední řadě nelze opomenout ani doporučení, směřující k jednotlivým municipalitám, vedoucí k vyššímu výběru majetkových daní, zejména daně z nemovitostí.

Klíčová slova:

Evropská unie, majetkové daně, daňová kvóta, hrubý domácí produkt.

ABSTRACT

The thesis is focused on the analysis of the impact of property taxes on the economy of municipalities. The aim of the theoretical part of the thesis is to show the basic characteristics and functions of taxes and focus on the general classification of taxes. The status of property taxes within the tax system in the Czech Republic is defined on the basis of the literature sources and lessons learned. The history of property taxes plays irreplaceable role in the theoretical part of this thesis too. The benefits of the practical part of this thesis are the findings on behalf of the individual types of property taxes across the EU Member States, evaluating the impact of tax harmonization and comparison of the share of property taxes collected by the country's gross domestic product and total tax revenues. Finally, we can not ignore recommendations directed to individual municipalities, leading to increased collection of property taxes, especially property taxes.

Keywords:

The European Union, property tax, tax quota, gross domestic product.

Na tomto místě si dovoluji poděkovat Ing. Haně Ředinové, vedoucí bakalářské práce, za odborné vedení, ochotu, vstřícnost a cenné rady při zpracování bakalářské práce.

Rovněž děkuji nejbližší rodině, přátelům a spolupracovníkům za trpělivost a podporu po celou dobu mého studia.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 DAŇ A JEJÍ KONSTRUKCE	12
1.1 CHARAKTERISTIKA – DEFINICE DANĚ.....	12
1.2 FUNKCE DANÍ	13
1.3 TŘÍDĚNÍ DANÍ	15
1.4 KONSTRUKČNÍ PRVKY DANĚ.....	16
1.4.1 Daňový subjekt.....	16
1.4.2 Předmět daně	17
1.4.3 Sazba daně.....	17
1.4.4 Základ daně	18
1.4.5 Zbývající konstrukční prvky daně	18
2 DAŇOVÝ SYSTÉM A DAŇOVÁ SOUSTAVA	19
2.1 DAŇOVÝ SYSTÉM	19
2.2 DAŇOVÁ SOUSTAVA	20
2.3 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	20
2.3.1 Přímé daně.....	21
2.3.2 Nepřímé daně	21
2.3.3 Správa daní.....	21
3 MAJETKOVÉ DANĚ	23
3.1 PODSTATA ZDANĚNÍ	23
3.2 TYPY MAJETKOVÝCH DANÍ	23
3.3 VLASTNOSTI MAJETKOVÝCH DANÍ.....	24
3.4 ZAŘAZENÍ MAJETKOVÝCH DANÍ DO DAŇOVÉHO SYSTÉMU	24
3.5 HISTORIE MAJETKOVÝCH DANÍ.....	25
4 MAJETKOVÉ DANĚ V ČR	27
4.1 SILNIČNÍ DAŇ	27
4.2 DAŇ Z NEMOVITOSTÍ	28
4.2.1 Daň z pozemků.....	28
4.2.2 Daň ze staveb	29
4.3 PŘEVODNÍ – TRANSFEROVÉ DANĚ.....	30
4.3.1 Daň dědická a darovací	31
4.3.2 Daň z převodu nemovitostí	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 MAJETKOVÉ DANĚ V EVROPSKÉ UNII	34
6 KOMPARACE MAJETKOVÝCH DANÍ V ČR A V OKOLNÍCH ČLENSKÝCH STÁTECH EU	35

6.1	ČESKÁ REPUBLIKA.....	35
6.2	SLOVENSKO.....	35
6.3	NEMĚCKO.....	39
6.4	RAKOUSKO.....	41
6.5	POLSKO.....	43
7	VYHODNOCENÍ SOUČASNÉHO PRÁVNÍHO STAVU.....	44
8	PODÍL MAJETKOVÝCH DANÍ NA STÁTNÍM ROZPOČTU ČR.....	48
9	PODÍL MAJETKOVÝCH DANÍ NA ROZPOČTU OBCÍ.....	52
9.1	CHARAKTERISTIKA OBCE HVOZDNÁ.....	52
9.2	CHARAKTERISTIKA OBCE TEČOVICE.....	52
9.3	ANALÝZA ROZPOČTU VYBRANÝCH MUNICIPALIT V LETECH 2010-2012.....	53
10	DOPORUČENÍ.....	59
	ZÁVĚR.....	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	63
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	68
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	69
	SEZNAM TABULEK.....	70
	SEZNAM PŘÍLOH.....	71

ÚVOD

Tak jako každý jednotlivec či domácnost, rovněž i stát se stará o své příjmy. Příjmy, ze kterých je potřeba financovat veřejné statky a služby, nejen pro uspokojení každého obyvatele našeho státu, ale především pro zdárné fungování celého hospodářství.

Občané se snaží získat své prostředky prodejem svého kapitálu, lidské práce. Stát využívá příležitost k zavedení nepopulárních opatření a těmi jsou daně. V poslední době se jedná o hodně diskutované téma právě u široké části populace. Většina obyvatel České republiky není ochotná platit daně, zároveň se nemíní vzdát ani bezplatného zdravotnictví nebo školství.

Daně představují část příjmů, která je stále podstatná směrem do státního rozpočtu, ale také do rozpočtů krajů a obcí. Daňová tematika je značně široká. Daňová soustava České republiky se skládá z několika typů daní. Kromě daní nepřímých, které představuje daň z přidané hodnoty nebo spotřební daně, jsou v daňové soustavě České republiky zavedeny také mnohem viditelnější daně přímé a to vedle klasických důchodových daní i daně majetkové.

Kořeny analyzované problematiky sahají hluboko do minulosti. Mnohé z původně zavedených daní již zanikly, jiné byly naopak zavedeny. Ty, které nás provázejí po celou dobu a jsou předmětem zájmu bakalářské práce, jsou především daně z nemovitostí.

Vlastní práce se nevěnuje otázce, jestli je zdanění majetku nutné a spravedlivé, zdali základem zdanění má být hodnota majetku nebo snad jeho množství, cílem bakalářské práce je porovnat majetkové daně vybírané v České republice a v okolních členských státech Evropské unie, zejména v Rakousku, Německu, Polsku a na Slovensku. Na základě provedených analýz zjistit, zda typy majetkových daní začleněných do soustavy daní České republiky jsou shodné i v porovnávaných členských státech Evropské unie či dokonce v některých zemích je úplná absence některých typů majetkových daní a dále analyzovat podíl majetkových daní na rozpočtu České republiky a na rozpočtu vybraných municipalit. Pro srovnání jsou využity údaje za obec Tečovice a obec Hvozdná. Jedná se o dvě samostatné obce nacházející se ve Zlínském kraji, shodné v rozloze území i počtu obyvatel.

Závěr bakalářské práce obsahuje doporučení pro větší výběr majetkových daní, zejména daně z nemovitostí a v neposlední řadě také zhodnocení, kdy vyšší inkaso uvedené daně může přispět k rozvoji sledovaných municipalit.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇ A JEJÍ KONSTRUKCE

Pokud bude existovat lidstvo samo, bude potřeba příjmů do veřejných rozpočtů. Tyto příjmy jsou nám schopny zabezpečit mimo jiné i daně. Abychom si přiblížili inkaso daní do jednotlivých rozpočtů, ať už státního či rozpočtů jednotlivých municipalit, musíme se nejprve zaměřit na stručnou charakteristiku daní od samého začátku.

Kromě definice daně, vyjmenování jednotlivých funkcí daní bude obsahem první kapitoly bakalářské práce samotné třídění daní a posléze i vysvětlení užších charakteristik, které jsou s daněmi spjaty. Těmi jsou konstrukční prvky daní, jako je subjekt, předmět či sazba daně.

1.1 Charakteristika – definice daně

Co je to daň a jak ji lze definovat? Jednoznačná definice není v právních předpisech České republiky zakotvena, přesto se jedná o pojem, který je nám běžně známý, pojem ve společnosti zažitý.

Z právního hlediska daň vnímáme jako platební povinnost, kterou stát stanoví zákonem a to k získání příjmů na úhradu celospolečenských potřeb (Karfíková, 2009a, s. 154). V daňové teorii je možné vycházet například z definice podle Klazara (2007, s. 119), který daň hodnotí jako „každou povinnou, zákonem stanovenou, nenávratnou, neekvivalentní a neúčelovou platbu do veřejného rozpočtu.“ Ze stejného úhlu pohledu daň posuzuje i Kubátová (2010, s. 15) nebo Vančurová a Láchová (2012, s. 9). Jejich hodnocení je v naprosté shodě. Proto s touto daňovou teorií nelze než souhlasit.

Již z výčtu je patrné, že daň nám nemůže být stanovená svévolně, ale musí mít svou oporu v zákoně, poté se pro nás stává platbou povinnou. V České republice je součástí ústavního pořádku Listina základních práv a svobod, která obsahuje právě zmocnění ukládat daně a poplatky. (Široký, 2008a, s. 13)

Nenávratnost odlišuje daň především od půjčky a znamená, že veřejný rozpočet nikdy nevrací plnění tomu, kdo jej poskytl. Dále jsme se z definice dozvěděli, že daň je platbou neekvivalentní. Tím rozumíme tu skutečnost, že ne každý poplatník, který přispěje do státního rozpočtu, musí zákonitě vyčerpat přesně stejnou částku, kterou přispěl na krytí veřejných statků, které bude spotřebovávat. Tyto částky nejsou v přímé úměře. Dopředu také nemůžeme s jistotou stanovit, jak se námi zaplacená, konkrétní daň bude podílet na výdajích

veřejného rozpočtu. Po zaplacení daně, se stane součástí celkových příjmů veřejného rozpočtu a bude sloužit k hrazení potřeb, které vznikají společnosti jako celku. V tomto případě můžeme hovořit o platbě neúčelové. (Klazar, 2007, s. 119)

Většinu daní charakterizuje také pravidelnost. Vybírá se v pevně stanovených intervalech, například jednou za rok, pokud jde o platbu daně z nemovitostí nebo silniční daň. Existují rovněž platby daně vybírané měsíčně – spotřební daň nebo daň z přidané hodnoty, u které je možný i čtvrtletní odvod. Tomuto časovému schématu odpovídá pravidelně se vyskytující potřeba veřejných výdajů. K nepravidelným platbám řadíme daně, které platíme příležitostně, za určitých okolností, jedná se o daň dědickou, daň darovací nebo i daň z převodu nemovitostí. (Kubátová, 2010, s. 16)

1.2 Funkce daní

První ucelené názory na funkce daní můžeme spatřit u merkantilistů a zejména u francouzských fyziokratů a klasických anglických politických ekonomů – zakladatelů ekonomické vědy Adama Smithe a Davida Ricarda již v 18. století. (Peková, 2005, s. 320)

V hospodářské politice státu plní daně řadu funkcí. Není náhodou, že funkce daní se shodují se třemi základními funkcemi, které plní veřejný sektor. Veřejný sektor je běžnou součástí ekonomiky a zabezpečuje služby, které nám není schopen zabezpečit trh. Jsou to činnosti neziskové, jako například sociální služby, zdravotnictví či školství. (Kubátová, 2005, s. 15–16)

Kubátová (2005, s. 16) přisuzuje daním tři základní funkce:

- alokační,
- redistribuční,
- stabilizační.

Alokační funkce nám pomáhá korigovat a umisťovat prostředky tam, kam by se jinak nedostaly. Hlavními důvody tržního selhání jsou: existence veřejných statků, statků pod ochranou, existence externalit a nedokonalá konkurence.

Redistribuční funkce daní je také velmi důležitou funkcí. Jelikož rozdělení důchodů ve společnosti podle tržních mechanismů není příliš spravedlivé, můžeme pomocí daní odstraňovat rozdíly mezi bohatšími a chudšími skupinami.

Stabilizační funkce patří v hospodářské politice státu k základním nástrojům. Její význam spočívá ve zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice. To znamená, že v období hospodářské krize se nemá poplatníkům odebírat větší množství peněz ve formě daní. Peníze se jim mají ponechat na oživení poptávky po zboží a službách. Naopak v období konjunktury mají být daně vyšší a to z důvodu, aby se z části prostředků vytvářela rezerva pro další období a zároveň, aby nedocházelo k tzv. „přehřívání“ ekonomiky. (Kubátová, 2005, s. 17)

Stejný názor prezentuje i Musgrave a Musgraveová (1994, s. 6–11), kteří akceptují pouze tři základní funkce, což se v dnešní době může jevit jako zjednodušené a zúžené, protože daně charakterizuje řada dalších funkcí.

Často se u problematiky daní setkáváme i s fiskální funkcí. Podle některých autorů (např. Stejskal, 2008, s. 10; Vančurová a Láchová, 2012, s. 10) je jednou z hlavních neoddiskutovatelných a primárních funkcí daní. Naproti tomu Kubátová (2005, s. 17) uvádí, že se o funkci nejedná. Nemá stejné postavení jako tři výše uvedené funkce. Co je nesporné, že fiskální funkce vyjadřuje schopnost naplnit veřejný rozpočet, z něhož se poté financují veřejné výdaje. (Kubátová, 2005, s. 17) S tímto tvrzením plně souhlasím.

Fiskální funkce je tudíž obsažena ve funkci alokační a to tím, že získává prostředky na činnosti, na které se trh nezaměřuje. Taktéž funkce redistribuční obsahuje fiskální funkci, získává finance od bohatých a směřuje je pro chudé. U stabilizační funkce dochází k regulaci daňových příjmů a to znamená, že fiskální funkce je zde také obsažena. (Kubátová, 2005, s. 17)

U některých ekonomických teoretiků (např. Jackson 2003, s. 66–69) se můžeme setkat s funkcí distribuční. Nejedná se o nově definovanou funkci, spíše o pojmovou nesourodost. Funkce je totožná s funkcí redistribuční.

Naproti tomu Vybíhal (VŠFS, ©2013) funkce daní rozšiřuje o funkci edukativní neboli výchovnou, kterou je možno uplatnit u spotřebních daní, kdy zvýšení sazby spotřební daně má odradit kupujícího od škodlivé spotřeby zdaněného zboží a tím snížit dodatečné náklady společnosti spojené s léčbou nemocných kuřáků nebo alkoholiků.

Vybíhal (VŠFS, ©2013) se rovněž zabývá funkcí regulační, která je charakteristická u ekologických daní. Funkci chápe jako prostředek ke snížení určitého okruhu produktů, jako je benzín, nafta, zemní plyn či elektrická energie. Vybíhal (2001, s. 12) bere v úvahu i funkci kontrolní a stimulační.

1.3 Třídění daní

Daně lze třídit podle různých hledisek a to především s cílem postihnout hlavní rozdíly mezi jednotlivými druhy daní. Jedno z nejzákladnějších rozlišení daní podle Kubátové (2010, s. 20) je podle vazby na důchod poplatníka neboli podle dopadu, to znamená na daně přímé a nepřímé.

Z nejšířšího úhlu pohledu jsou přímé daně vybírány od občanů, domácností nebo firem. Naopak nepřímými daněmi rozumíme daně, které jsou vybírané ze zboží a služeb. Rozdíl mezi těmito daněmi v konečném efektu závisí na tom, kdo nakonec daň zaplatí. (Jackson, 2003, s. 350) Blíže se tomuto tématu budeme věnovat v rámci daňové soustavy.

Další třídění je podle objektu, na nějž jsou uloženy. Zde můžeme hovořit o daní z důchodu (příjmu) – daně jsou uvaleny na důchod poplatníka, plynoucí v peněžní, ale i naturální podobě. Ze spotřeby – postihují veškerou spotřebu či spotřebu vybraných skupin výrobků. Z majetku – zdaňují nemovitosti, movitý majetek a to jeho držbu či nabytí. (Kubátová, 2010, s. 20; Široký, 2008b, s. 50)

Nemůžeme nezmínit ani rozdělení podle charakteru veličiny, z níž se daň platí, to jsou daně kapitálové, které postihují stav, jenž nastane k určitému datu a daně běžné (také vyjádřeno jako tokové), kdy se zjišťuje změna množství předmětu zdaňování za určitou časovou jednotku. (Kubátová, 2010, s. 21)

Podle vztahu k platební schopnosti poplatníka neboli podle adresnosti dělíme daně na osobní – respektují důchodovou situaci poplatníka, vyměřují se na základně jeho osobního příjmu nebo příjmů z podnikání a daně in rem (na věc) – poplatník je odvádí z titulu vlastnictví majetku, nákupu či spotřeby zboží a služeb, jejich výše však není závislá na jeho příjmech. (Kubátová, 2010, s. 22)

Třídění podle druhu sazby – podle vztahu mezi velikostí daně a velikostí daňového základu, rozlišujeme daně stanovené bez vztahu ke zdaňovanému základu, specifické neboli jednotkové – jsou stanoveny podle množství jednotek daňového základu a ad valorem (k hodnotě), které jsou stanoveny podle ceny zdaňovaného základu. (Široký, 2008b, s. 51–52)

Do úvahy můžeme vzít i třídění podle daňového určení, to znamená podle rozpočtu, do kterého plynou:

- státní,
- municipální,
- vyšších územněsprávních celků,
- svěřené. (Kubátová, 2010, s. 23)

Důležité je rovněž třídění institucionální, které se používá pro statistické zpracování údajů o příjmech veřejných rozpočtů. Statistické zpracování provádí různé národní či mezinárodní instituce a slouží ke srovnávacím účelům. K tomuto účelu slouží také klasifikace OECD (Př. PI), kdy se do daní řadí i povinné příspěvky na sociální zabezpečení. (Kubátová, 2010, s. 23)

1.4 Konstrukční prvky daně

Než začneme platit jakoukoliv daň, je nutné, abychom si vymezili určité základní pojmy. Budeme se věnovat pojmům, které podle Vančurové a Láchové (2012, s. 13) označujeme jako základní konstrukční prvky, dříve také nazývané základní prvky daňové techniky. Tyto prvky či techniky rozhodují o tom, v jaké míře na jednotlivé subjekty budou daně dopadat a nejdůležitějšími jsou:

- daňový subjekt,
- předmět daně,
- sazba daně,
- základ daně.

1.4.1 Daňový subjekt

Obecně se jedná o vymezení osob, které jsou povinny daň strpět, platit nebo odvádět. (Vančurová a Láchová, 2012, s. 14) V průběhu dějin se okruh daňových subjektů měnil. V současné době mezi daňové subjekty patří všichni dospělí občané státu, kteří mají nějaký příjem. (Malý, 2008, s. 91)

Z vlastní zkušenosti víme, že se dnes může jednat o každou fyzickou či právnickou osobu. Nejen občan, ale i firma je plátcem daní. Proto je vhodné dále rozlišovat, zda se jedná o poplatníka nebo jen plátce daně. Jaký je mezi nimi rozdíl?

Vančurová a Láchová (2012, s. 14) tvrdí, že poplatník je takový daňový subjekt, jehož příjem nebo majetek je podroben dani. Poplatník je povinen daň platit. Naopak plátce daně je ten, který má povinnost uloženou zákonem, pod vlastní majetkovou odpovědností, vybrat daň od jiných subjektů do veřejného rozpočtu pouze odvést. Jedná se především o odvod daně ze spotřeby, kdy tato daň je již zahrnuta do ceny produkce daného plátce. Rovněž při odvodu daně z příjmů ze závislé činnosti, kdy poplatníkem je vymezen zaměstnanec, jehož příjem je podroben dani, se daň z technických důvodů vybírá prostřednictvím plátce – zaměstnavatele. Jedná se o srážku daně u zdroje.

1.4.2 Předmět daně

A z čeho se vlastně daň odvádí, vyměřuje? Co je daňovým objektem, předmětem daně? Jde o veličinu, ze které se daň vybírá. Nejedná se jen o důchod, majetek, ale i o převod práv. (Vančurová a Láchová, 2012, s. 16) Také u daňových objektů docházelo v průběhu dějin ke změnám. Měnily se předměty či jevy, na které byly daně uvaleny. Nyní jsou dani podrobeny nejen příjmy, téměř celá spotřeba, ale také velká část majetku. (Malý, 2008, s. 91)

1.4.3 Sazba daně

Vančurová a Láchová (2012, s. 22) konstatuje, že „sazba daně je algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně (sníženého o odpočty) stanoví základní částka daně.“ Určuje nám velikost daňové povinnosti.

Obvykle se používá několik typů sazeb – sazba pevná, která je vztažena k fyzikální jednotce základu daně a to například za 1 m² zastavěné plochy nebo za 1 kus cigaret a podobně.

Dále je možné se setkat se sazbou relativní, kterou využíváme tam, kde je hodnotový základ daně. Může být proporcionální k základu daně nebo progresivní. Tato sazba je obvyklá u běžných daní či kapitálových daní.

Jednotná sazba se používá například u daně z převodu nemovitostí, je stejná pro všechny typy a druhy předmětu daně nezávisle na jeho kvalitě a od roku 2008 také u daně z příjmu fyzických osob nebo daně z elektřiny. (Vančurová a Láchová, 2012, s. 22–25)

Výčet můžeme uzavřít sazbou diferencovanou, její výše se liší podle druhu předmětu daně, respektive jeho kvality, zde řadíme daň z přidané hodnoty a také daň z příjmu právnických osob, u kterých se nižší sazba týká například penzijních fondů a investičních společností. (Vančurová a Láchová, 2012, s. 22–25)

1.4.4 Základ daně

Jedná se o kvantitativní parametr, kterým může být peněžní suma nebo jiný ukazatel, ze kterého se vychází při vyměření daně. Daňový základ může být reálný nebo také fiktivní. (Grůň, 2006, s. 140)

1.4.5 Zbývající konstrukční prvky daně

Nicméně nelze opomíjet i zbývající konstrukční prvky daně, jako například osvobození od daně, kterým rozumíme určitou část předmětu daně, která se do základu daně nezahrnuje. Existují různé formy osvobození od daně a to úplné, částečné nebo i podmíněčné.

Do techniky stanovení daně se zahrnuje i tzv. nezdanitelné minimum, které má omezit neefektivní výběry velmi malých částek daně. Mnohdy je však velmi těžké od sebe odlišit úplné osvobození a nezdanitelné minimum, protože se používané pojmy liší pouze účelem, pro který byly zavedeny.

V neposlední řadě sleva na dani snižuje základní částku daně, tj. odečítá se od základní částky daně. Také slevy na dani lze členit podle různých kritérií. Rozeznáváme zejména slevu absolutní, relativní, standardní a nestandardní.

Rozhodující význam má také zdaňovací období, což je pravidelný časový interval, za který se základ daně stanoví a daň vybírá. Základním zdaňovacím obdobím u všech přímých daní je 12 měsíců, zpravidla kalendářní rok, u daní ze spotřeby je nejčastějším zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc, v omezené míře i kalendářní čtvrtletí. (Vančurová a Láchová, 2012, s. 18–31)

2 DAŇOVÝ SYSTÉM A DAŇOVÁ SOUSTAVA

Druhá kapitola bakalářské práce je podle názvu zaměřena na daňový systém a daňovou soustavu. Mnohým by se mohlo zdát, že se jedná o shodné pojmy. V praxi často dochází k jejich zaměňování.

2.1 Daňový systém

Daňový systém představuje širší pojem. Každý stát na svém daňovém systému pracoval po dlouhou dobu, prakticky od svého vzniku a zapracoval si do svého systému své názory a požadavky. Zjednodušeně řečeno daňový systém v sobě implementuje vlastní soustavu daní. Mimo jiné obsahuje všechny instituce právní, organizační a technické, které mají na starosti správu daní, vyměřování daní a jejich kontrolu. Zároveň daňový systém můžeme dále chápat jako „systém nástrojů, metod a pracovních postupů, které tyto instituce uplatňují ve vztahu k daňovým subjektům, případně vůči dalším osobám.“ (Grůň 2006, s. 115)

Jánošíková (2009, s. 294) velmi srozumitelně vystihuje daňový systém a to tím způsobem, že státy vybírají většinou více než jednu daň a tyto na sebe navzájem působí různými vazbami. A v tuto chvíli už můžeme hovořit o daňovém systému.

Aby daňový systém mohl dobře plnit svou funkci, musí se řídit následujícími principy či zásadami:

- spravedlnost (korektnost) daní,
- efektivnost daní,
- daňová výtěžnost,
- stabilita daňového práva (daňová jistota),
- právní průhlednost a perfektnost a další. (Lajtkepová, 2007, s. 39)

V rámci Evropské unie se můžeme setkat i s dalším pojmem v oblasti daní a to s harmonizací daní. Láchová (2007, s. 12) definuje pojem harmonizace jako „proces sbližování a přizpůsobování jednotlivých daní a daňových systémů na základě společných pravidel“.

Harmonizace může být dvojího druhu. Pozitivní, kdy výsledkem bude uplatňování stejných pravidel v rámci všech členských zemí Evropské unie, což je velmi dobrý způsob dosažení

fungujícího jednotného trhu. Tohoto efektu je možné docílit implementací směrnic, nařízeních a jiných legislativních opatření, které nabízí Evropská komise. Musí být ovšem jednomyslně přijaty všemi členskými zeměmi. Bohužel se můžeme setkat i s negativní harmonizací, která je výsledkem činnosti Evropského soudního dvora a nevytváří tak stejná pravidla pro všechny členské státy. (Nerudová, 2008, s. 17)

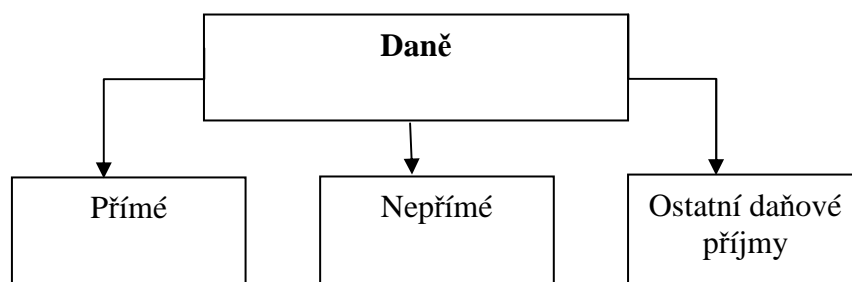
2.2 Daňová soustava

Daňová soustava oproti daňovému systému představuje konkrétní daně, které stát ukládá a vybírá. (Grůň, 2006, s. 115)

Daňová soustava odráží ekonomické podmínky, ve kterých se příslušný stát právě nachází. Není náhodou, že daňové zákony patří ve všech zemích světa mezi zákony nejčastěji novelizované, i když mnohdy ne tím správným směrem.

2.3 Daňová soustava České republiky

Daňová soustava České republiky využívá převážně dvou typů daní (Obr. 1). Vlastní rozdělení vychází již z historického hlediska, jedná se o skupinu daní přímých a nepřímých. V daňové soustavě České republiky existuje i kategorie daní ostatních, kde je zařazeno sociální pojištění a místní poplatky. (Vančurová a Láchová, 2012, s. 51)

Obr. 1 Obecné třídění daní v ČR (Vančurová a Láchová, 2012, s. 51)

2.3.1 Přímé daně

Široký (2008b, s. 48–49) uvádí, že přímé daně jsou adresné. To znamená, že jsou předepsány konkrétnímu poplatníkovi na základě jeho důchodu nebo majetku a tento poplatník se placení daně nemůže za žádných okolností vyhnout, tyto daně nemůže ani převést na jiný subjekt. Poplatník si většinou výši daně sám vypočítává a sám odvádí.

Dále je důležité poznamenat, že přímé daně jsou viditelné. Jejich potenciál může být značný. Ovšem skutečně zaplacenou výši těchto daní ovlivňuje řada daňových úlev. (Malý, 2008, s. 96)

Za přímé daně můžeme považovat důchodové daně, což představuje daň z příjmu právnických a fyzických osob a dále daně majetkové, tj. daň z nemovitostí, daň silniční a daně převodové – daň dědickou, darovací a z převodu nemovitostí. (Vančurová a Láchová, 2012, s. 52–55)

2.3.2 Nepřímé daně

Podle Klazara (2007, s. 129) nepřímé daně jsou naopak daně neadresné, jsou to takové daně, které jsou součástí ceny zboží a služeb. Široký (2008b, s. 49) zmíněný výčet dále rozšiřuje o ceny převodů nebo pronájmů a uvádí, že rozhodující je zde samotné uskutečnění nákupu či spotřeby. Tyto daně nejsou závislé na důchodu nebo majetku osoby, které byla daň vyměřena a to z toho důvodu, že při nákupu zboží či služeb jsou ceny stejné pro všechny spotřebitele bez rozdílu. Dále Malý (2008, s. 96) u nepřímých daní konstatuje, že zvyšují ceny zboží a služeb a tudíž představují větší zátěž pro méně příjmové skupiny obyvatel.

Důležité je také zmínit, že u platby daně přímé je poplatník a plátce též subjekt, ale u daní nepřímých „pak plátce daně je jiná osoba než ta, která daň skutečně nese, na kterou daň ekonomicky dopadá.“ (Karfíková, 2009a, s. 157)

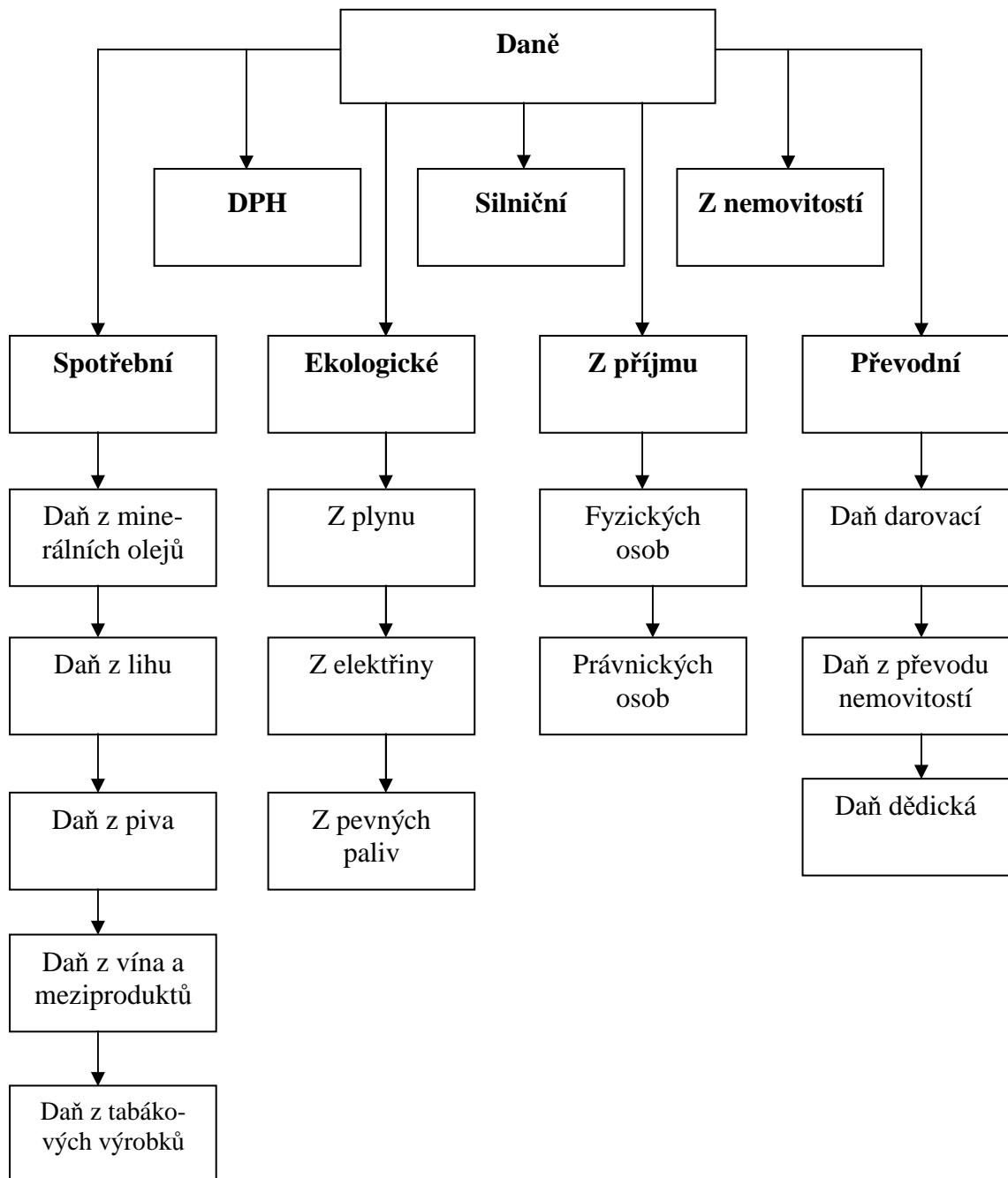
Do skupiny nepřímých daní patří daň z přidané hodnoty nebo spotřební daně. (Vančurová a Láchová, 2012, s. 56–58)

2.3.3 Správa daní

Správu daní upravuje v České republice zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Podle uvedeného zákona nově, oproti původnímu znění zákona, znamená správa daně postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich

úhrady. Předmětem správy jsou daně, které jsou příjmem veřejného rozpočtu a správcem daně je stanoven správní nebo jiný státní orgán. Správním orgánem se rozumí orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jiný orgán a právnická nebo fyzická osoba, pokud vykonává působnost v oblasti veřejné správy. (Marková, 2013, s. 236)

Daňová soustava České republiky je v současnosti tvořena následujícími daněmi (Obr. 2):

Obr. 2 Daňová soustava ČR (Karfíková, 2009a, s. 165)

3 MAJETKOVÉ DANĚ

I v dnešní složité době se někteří obyvatelé snaží spořit alespoň část svých příjmů, které můžou dále přeměnit v majetek. Na tento lze nazírat jak z ekonomického, tak z právního hlediska. Ekonomové mají snahu tento majetek postihnout daní a doplnit tak příjmy veřejných rozpočtů, proto jsou majetkové daně součástí daňové soustavy.

Už z předešlých kapitol víme, že se jedná o daně přímé a jsou uvaleny na část majetku, kterou Široký (2008c, s. 160) nazývá stavovou veličinou, dále na čistou hodnotu majetku nebo přírůstek majetku, kdy se jedná o tokovou veličinu. Postihují především movitý a nemovitý majetek, z nemovitostí především půdu, stavby a z movitého majetku se může jednat o motorová vozidla.

3.1 Podstata zdanění

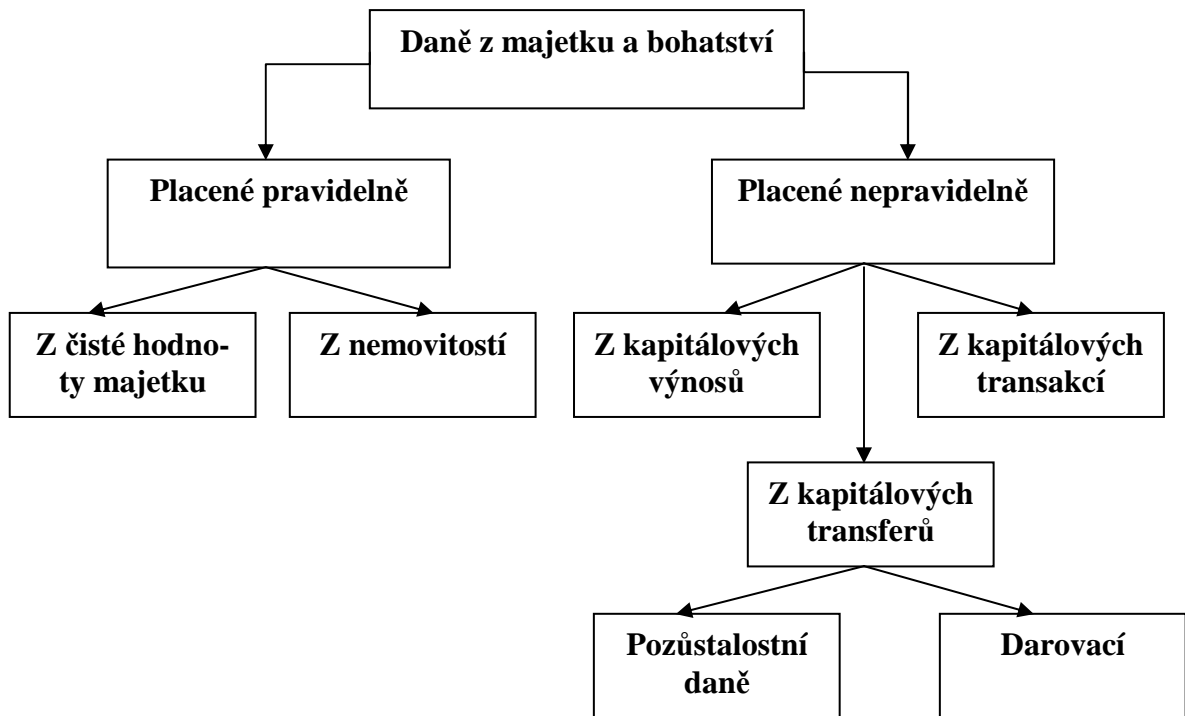
Podstata zdanění je velmi jednoduchá. Vlády na centrální, regionální i místní úrovni financují z daní řadu veřejných statků a služeb. Objem vybíraných daní i poskytovaných služeb se postupem času mění, na obou stranách v čase roste. V posledních deseti či dvaceti letech dosahuje svého maxima. V minulosti z daní byly financovány zejména výdaje na obranu státu, soudnictví nebo státní úředníky. V dnešní době se výčet výdajů značně rozšířil. (Malý, 2008, s. 91)

Stát, prostřednictvím jednotlivých municipalit, buduje mimo jiné infrastrukturu po celém svém území, mnohdy na velmi vysoké úrovni a tím zvyšuje význam daných lokalit. S tím souvisí i rostoucí význam a zvyšování hodnoty nemovitostí, které se v daném území nachází. (Široký, 2008c, s. 161–162)

Peková (2005, s. 290) považuje i samotné majetkové daně za cenu za veřejné statky a služby typu ochrany majetku, zabezpečení veřejného osvětlení, užívání infrastruktury, které zhodnocují nemovitý majetek.

3.2 Typy majetkových daní

Majetkové daně můžeme rozdělit na dvě skupiny daní a to na daně placené pravidelně či daně nepravidelné, placené jen jednorázově (Obr. 3). Mezi pravidelně se opakující majetkové daně patří daň z nemovitostí, která je obvykle placena každoročně. (Široký, 2008c, s. 162–163)

Obr. 3 Klasifikace majetkových daní (Široký, 2008c, s. 163)

3.3 Vlastnosti majetkových daní

Majetkové daně mají menší vliv na působení tržního mechanismu, jejich distorzita v této souvislosti je malá. Bezprostředně nesnižují hrubý důchod poplatníka ani při nich nedochází k substituci pracovního úsilí volným časem. (Široký, 2008c, s. 165)

Rovněž daně, které jsou uvaleny na bohatství, mohou v některých případech vybízet poplatníka, aby s majetkem nakládal racionálněji. (Široký, 2008c, s. 165)

Některé majetkové daně mohou však působit i regresivně. Neberou ohled na důchod poplatníka, tudíž na některé skupiny osob mohou dopadat negativně. (Široký, 2008c, s. 165)

3.4 Zařazení majetkových daní do daňového systému

Majetkové daně jsou nejdéle využívaným typem daní. Oproti minulosti, kdy byly majetkové daně často rozhodujícím daňovým příjmem, jejich význam v současné době z hlediska rozpočtových příjmů stále klesá a to na úkor výnosnějších daní důchodových a v poslední době zejména na úkor daně z přidané hodnoty. Tato tendence se projevuje nejen v České republice, ale i v zemích OECD. (Radvan, 2007, s. 3)

Po roce 1989 došlo v České republice k velmi zásadním a významným změnám. Jednou z nich byla i ekonomická transformace, jejíž součástí byly změny ve využívání veřejných financí jako nástroje veřejné politiky. Velmi radikální proměna nastala v daňové soustavě České republiky. Relativně nejméně se však změnila soustava majetkových daní. (Peková, 2005, s. 289)

Přestože majetkové daně zaujímají v rozpočtu zpravidla jen několik procent a mnohým by se mohlo zdát, že nejsou příliš výnosné, jsou stále využívány. Jedním z hlavních důvodů je fakt, že jejich výnos je dlouhodobě stabilní. (Peková, 2005, s. 289)

Z fiskálního hlediska je důležité upozornit, že u majetkových daní je zpravidla nemožný daňový únik nebo je alespoň velmi složitý. Rovněž výnos majetkových daní není možné přesunout do jiného rozpočtu, než do kterého má podle daňového určení plynout. Majetkové daně, které využívají klouzavě progresivní sazby daně, jsou považovány za nástroj redistribuce. (Peková, 2005, s. 289–291)

Jelikož rozhodování a zodpovědnost ve veřejných záležitostech se má odehrávat co nejbližší občanům, je výnos majetkových daní ve většině států směřován do rozpočtu příslušných municipalit a to právě na základě principu subsidiarity a tvoří v nich nezanedbatelnou část. V některých zemích jsou dokonce výnosy z majetkových daní hlavním příjmem místních rozpočtů. (Široký, 2008c, s. 165)

V České republice výnos majetkových daní plyne většinou do rozpočtů jednotlivých stupňů územní samosprávy, zejména do rozpočtů obcí, pokud se jedná o daň z nemovitostí. Tento typ daně nazýváme daní svěřenou. Na druhé straně rozeznáváme i daně sdílené, to znamená, že daňový výnos příslušné majetkové daně se dělí podle rozpočtového určení (Př. PII). (Peková, 1997, s. 30–31)

3.5 Historie majetkových daní

Historie daní a zvláště majetkových daní je velmi zajímavá. Každý autor zabývající se problematikou daní neopomíjí ve svých dílech věnovat úvod či dokonce samostatnou kapitolu vývoji v oblasti majetkových daní.

Daně se objevily v podstatě už ve starověku a středověku a dále se vyvíjely se vznikem prvních státních útvarů. Původně daně měly víceméně charakter nepravidelných plateb, byly vybíraných především ke krytí válečných výdajů. Základem zdanění bylo vlastnictví

anebo držba majetku, především půdy. Daň z pozemků byla dvojího druhu. Byla to jednak naturální daň, ale také se mohlo jednat o výkon nucených prací. (Radvan, 2007, s. 17)

Velmi propracovaný systémem daní byl také ve starém Řecku. Zajímavé zde bylo především to, že daně byly placeny dobrovolně, občané si považovali za čest hradit daně. (Široký, 2008a, s. 30) V dnešní době o tomto můžeme jen polemizovat.

Z dochovaných pramenů je patrné, že první majetkové daně na území dnešní České republiky se objevily už ve 12. století. Byly to daně z obdělávaných pozemků a daně z městských domů. Církev a šlechta měla v tomto období výjimku a neplatila žádné daně. Byla zde uplatňována zásada o „trojím lidu“. (Široký 2008a, s. 34)

První náznak ucelené daňové soustavy na našem území je datován ještě před nástupem prvních Habsburků na český trůn a to již z roku 1517, kdy berní předpis stavovského sněmu stanovil všeobecnou daň z majetku a daň z výnosu kapitálu. (Radvan, 2007, s. 20)

Po vzniku samostatného Československa v roce 1918 bylo třeba sjednotit daňový systém pro Čechy, Moravu, Slovensko a Podkarpatskou Rus. Toto se zcela podařilo až daňovou reformou v roce 1927. Z majetkových daní, se nemovitostí dotýkala pouze pozemková daň a domovní daň. Nově byla zavedena shodnost kalendářního roku s rokem berním. (Široký, 2008a, s. 38– 39)

Další podstatnou změnou v oblasti daní byl až rok 1948, kdy byla zavedena zemědělská daň, která zahrnovala daň z pozemků. Tento stav platil v nezměněné podobě do listopadu 1989. Po revoluci bylo nutno stávající daňovou soustavu aktualizovat. Po malých změnách v daňové soustavě byla zdárně provedena reforma a od roku 1993 začala platit nová daňová soustava, jejíž rysy byly zachovány až do roku 2008. (Široký, 2008a, s. 42–46)

4 MAJETKOVÉ DANĚ V ČR

Majetkové daně jsou tradiční součástí daňové soustavy, neboť jsou velmi stabilním, i když relativně malým příjmem soustavy veřejných rozpočtů. V České republice základ majetkových daní vypočítáváme téměř shodným způsobem jako v minulosti. Bližšímu popisu jednotlivých typů daní, zastřešené pojmem majetkové daně, bude věnována pozornost v rámci samostatných kapitol.

Majetkové daně, které zdaňují vlastnictví nebo držbu majetku se pravidelně opakují, respektive poplatník má každoroční daňovou povinnost platit daň, pokud existuje předmět daně a skutečnosti, které vedou ke zdanění – daň z nemovitostí.

Naproti tomu u kapitálových transakcí – daň z převodu nemovitostí a z kapitálových transferů – daň dědická a daň darovací, se zdaňuje bezplatné nabytí majetku nebo prodej majetku a daňová povinnost vzniká jednorázově na základě příslušné změny vlastnictví.

Mezi majetkové daně řadíme i daň silniční. O jejím charakteru se však často diskutuje. Většinou se silniční daň považuje za daň nacházející se mezi daní spotřební a majetkovou. Podle příslušného zákona silniční daň zdaňuje používání pozemních komunikací silničními motorovými vozidly, což může svědčit spíše ve prospěch daně spotřební. Naproti tomu však leží skutečnost, že silniční daní jsou zdaňována jen motorová vozidla, využívána k dosažení zdanitelných příjmů, tudíž zařazení silniční daně jednoznačně mezi daně majetkové. (Peková, 2005, s. 313) K tomuto začlenění se přiklání i Radvan (2009b, s. 361) a dodává, že se vztahuje k užívání motorových vozidel či k vlastnictví.

4.1 Silniční daň

Silniční daň vychází ze zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů. Účelem silniční daně je zdanit užívání pozemních komunikací silničními motorovými vozidly. Předmětem této daně jsou silniční motorová vozidla, jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v České republice, používaná k podnikání. Bez ohledu na skutečnost, zda jsou používána k podnikání, jsou předmětem daně také vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v České republice. Do předmětu daně se nezahrnují vozidla diplomatických misí, vozidla provozovaná ozbrojenými silami, speciální samosběrová (zametací) vozidla apod. Jedná se o určitý druh příspěvku držitelů těchto vozidel na budování, údržbu a obnovu silniční

sítě. Sazba daně je diferencovaná, u osobních automobilů se vyměřuje dle zdvihového objemu motoru, u ostatních vozidel (autobusy, nákladní vozidla) dle počtu náprav a celkové hmotnosti. (Marková, 2013, s. 111)

4.2 Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí v současné podobě byla v daňové soustavě České republiky zavedena až v roce 1993. Tato daň sloučila dvě samostatné daně, které se do této doby používaly a to daň zemědělskou, která mimo jiné obsahovala daň z pozemků a daň domovní. (Široký, 2008a, s. 45)

Daň z nemovitostí představuje hlavní daň majetkového typu. Daňová povinnost se zde právně váže k vlastnictví nemovitého majetku. Kromě pozemků a staveb, jsou touto daní nově zdaňovány i byty a nebytové prostory, které se nacházejí na území České republiky a nacházejí se ve vlastnictví právnických i fyzických osob bez ohledu na jejich sídlo či bydliště. Existují však určité výjimky, které jsou specifikovány v zákoně a tyto jsou z této daňové povinnosti vyjmuty. (Karfíková, 2009b, s. 219)

Karfíková (2009b, s. 219) dále konstatuje, že při konstruování daně z nemovitostí bylo vycházeno z principů a právních úprav zdaňování nemovitého majetku v členských státech Evropské unie.

Podle Radvana (2009a, s. 334) se tato daň de facto skládá ze dvou daní a to daně ze staveb a daně z pozemků. „Jejich součet však tvoří konečnou výši daně z nemovitostí, která se uvádí na jediném daňovém přiznání“. Toto rozdělení definuje i příslušný zákon.

4.2.1 Daň z pozemků

Předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky vedené v katastru nemovitostí. Z daně jsou vyjmuty a předmětem daně z pozemků tudíž nejsou například pozemky určené na obranu státu, vodní plochy s výjimkou rybníků sloužících k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb nebo lesní pozemky, na nichž se nacházejí lesy ochranné a lesy zvláštního určení a podobně.

Poplatníkem daně z pozemků je vlastník pozemku, v některých případech také nájemce. Osvobození od daně se týká především pozemků ve vlastnictví státu nebo také pozemků veřejně přístupných, parků, sportovišť či hřbitovů, nelze opomenout také pozemky ve

vlastnictví veřejných vysokých škol, sloužící k uskutečňování akreditovaných studijních programů.

Základem daně u pozemků, které jsou zařazeny v druhu orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad a trvalý porost je cena půdy zjištěná násobením skutečné výměry pozemku v m² průměrnou cenou půdy stanovenou na 1 m² vyhláškou Ministerstva zemědělství České republiky.

Sazba daně se liší podle typu pozemku, tuto problematiku podrobně upravuje § 6 zákona o dani z nemovitostí. (Marková, 2013, s. 95–96)

4.2.2 Daň ze staveb

Stavby, které podléhají dani ze staveb, jsou definovány § 7 v zákoně o dani z nemovitostí. Předmětem daně jsou v podstatě všechny stavby na území České republiky, včetně bytů i nebytových prostor.

Co naopak dani nepodléhá, jsou např. stavby přehrad, stavby sloužící veřejné dopravě, stavby rozvodů energií a podobně.

Poplatníkem daně je vlastník stavby, bytu nebo nebytového prostoru.

Osvobození od daně se týká například stavby ve vlastnictví státu, stavby ve vlastnictví církví a náboženských společností státem uznaných, sloužící k vykonávání náboženských obřadů a k výkonu duchovní správy, ale také stavby sloužící školám a školským zařízením.

Základem daně ze stavby je výměra půdorysu nadzemní části stavby v m², základem daně z bytu nebo nebytového prostoru je výměra podlahové plochy bytu v m², vynásobená platným koeficientem 1,20.

Sazba daně ze staveb je diferencovaná dle způsobu využití dané stavby a blíže upravena v § 11 příslušného zákona o dani z nemovitostí. Zákon o dani z nemovitostí pamatuje rovněž na korekční koeficienty, pomocí kterých se na základě obecně závazné vyhlášky jednotlivých obcí upravuje daň za jednotlivé druhy zdaňovaných nemovitostí. (Marková, 2013, s. 95–101)

Tato daň není logicky významným zdrojem příjmů, má ovšem velký význam především pro místní rozpočty, neboť celá náleží právě obcím. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Pro vyměření daně z nemovitostí je rozhodný stav k 1. lednu zdaňovacího období

(příslušného kalendářního roku), na který je daň vyměřována. Ke změnám skutečností rozhodných pro daňovou povinnost, které nastanou v průběhu zdaňovacího období, se nepřihlíží.

Od 1. ledna 2013 spravuje daň z nemovitostí v České republice čtrnáct finančních úřadů se sídlem v jednotlivých krajských městech a v hlavním městě Praze. Správu daně z nemovitostí vykonávají na území příslušného kraje a hlavního města Prahy prostřednictvím svých územních pracovišť, u nichž jsou uloženy spisy poplatníků. Územní pracoviště finančních úřadů jsou zřízena v obcích, v nichž do konce roku 2012 měly sídlo finanční úřady zřízené zákonem č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. Územní pracoviště, která se nenacházejí v sídle příslušného kraje, jsou stanovena vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 48/2012 Sb.

Místně příslušným správcem daně z nemovitostí je ten finanční úřad, v jehož obvodu územní působnosti se předmětné nemovitosti nacházejí. Daňové povinnosti k dani z nemovitostí za všechny nemovitosti poplatníka, které se nacházejí na území příslušného kraje, jsou soustředěny do jednoho daňového spisu poplatníka uloženého na jednom spravujícím územním pracovišti příslušného finančního úřadu. Sloučení stávajících daňových povinností do jednoho spisu je k 1. lednu 2013 provedeno automaticky z moci úřední, bez nutnosti jakéhokoli úkonu poplatníka. (FS, ©2006-2013a)

4.3 Převodní – transferové daně

Podle Karfíkové (2009b, s. 229) označení převodní - transferové daně, je používáno pro souhrnné označení trojice daní, kterými jsou daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí. Někdy se můžeme setkat s označením trojdaň. Tyto daně nejsou spojeny s majetkem, který je ve stavu klidu, jako tomu je u daně z nemovitostí. Převodní daně jak už je z názvu patrné, jsou spojeny s určitou změnou v osobě vlastníka. Vážou se na majetek v pohybu, kdy dochází k převodu nebo přechodu majetku na nového vlastníka.

V daňové soustavě České republiky jsou transferové daně zastoupeny již tradičně. Jejich historie sahá až ke vzniku samostatného Československa, kdy byly označovány jako daň z obohacení a poplatky z převodu nemovitostí. V roce 1957 byly nahrazeny novým zákonem o notářských poplatcích. Zdaňování formou notářských poplatků zůstalo platné až do

roku 1993, kdy byl schválen současný platný zákon č. 357/1993 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. (Radvan, 2007, s. 28)

Přestože za téměř jedno století prošly transferové daně mnoha fázemi vývoje, podstata předmětu zdanění zůstala nezměněna. Převodní daně jsou zařazovány mezi daně majetkového typu, předmětem zdanění sice není majetek jako takový, ale změna vlastnictví k majetku a to jak bezúplatná, u daně dědické a darovací, tak úplatná u daně z převodu nemovitostí.

4.3.1 Daň dědická a darovací

Dědická daň je upravena zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o jednu z transferových daní. Tato daň je jednorázová. Předmětem dědické daně jsou věci movité i nemovité. Takto nabytý majetek získáme děděním. Blízcí příbuzní jsou od roku 2008 od daně osvobozeni. Jinak ovšem poplatníkem zůstává dědic a sazba se odvíjí od výše zděděného majetku a dále od zařazení dědice do skupiny vyjadřující stav nabyvatele k dárci (Př. PIII). Mezi blízké příbuzné řadíme osoby zařazené do I. a II. skupiny. Jedná se o vztah poplatníka k zůstaviteli, dárci (obdarovanému) nebo nabyvateli (převodci). Do I. skupiny patří příbuzní v řadě přímé a manželé, do II. skupiny patří příbuzní v řadě pobočné a to sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety a další osoby, které jsou vyjmenované přímo v zákoně.

Také daň darovací je upravena výše uvedeným zákonem. Předmětem této daně je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu a to jinak než smrtí zůstavitele. Daň se platí z nemovitostí, věcí movitých a jiného majetkového prospěchu. Sazba daně se odvíjí od vztahu mezi dárcem a nabyvatelem a cenou darovaného majetku. Nejbližší příbuzní jsou rovněž počínaje rokem 2008 od daně osvobozeni. (Marková, 2013, s. 102–110)

4.3.2 Daň z převodu nemovitostí

Daň z převodu nemovitostí je poslední ze tří transferových nebo také jednoduše řečeno převodových daní v České republice. V současné podobě je začleněna do daňové soustavy České republiky od roku 1992, kdy nahradila dříve vybírané notářské poplatky za převod nemovitostí. Je taktéž upravena zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Vyměřuje se při úplatném převodu nemovitostí nebo přechodu vlastnictví k nemovitostem. Sazba daně je jednotná, lineární, nově upravena od 1. ledna 2013 ve výši čtyři procenta ze základu daně. Předchozí, nejpodstatnější změna v oblasti daně z převodu nemovitostí proběhla od 1. ledna 2004, kdy došlo ke snížení daňového zatížení úplatných převodů a přechodu vlastnictví k nemovitostem z pěti procent na tři procenta a současně došlo ke změně ve způsobu placení daně, neboť splatnost daně byla stanovena současně s podáním daňového přiznání. V této souvislosti došlo také ke změně lhůt pro podání daňového přiznání tak, aby poplatník měl dostatečný časový prostor pro podání daňového přiznání i pro zaplacení daně.

Současná právní úprava daně stanoví, že poplatníkem daně u smluvních převodů nemovitostí je převodce, tj. prodávající. Nabyvatel nemovitosti – kupující je v těchto případech ručitelem daně. V návaznosti na změnu úpravy daní z příjmu a nutnost přizpůsobit právní úpravu daně z nabytí nemovitých věcí novému občanskému zákoníku (zákon č. 89/2012, Sb.), který nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2014 a obsahuje zcela nové pojetí nemovitých věcí, dojde ke zrušení zákona č. 357/1992 Sb., a přijetí nového zákona – zákona o dani z nabytí nemovitých věcí. Mimo jiné, podstatnou změnou v nové právní úpravě bude změna poplatníka daně, tímto se stane nově téměř vždy nabyvatel. Cílem nové právní úpravy je vytvořit novou koncepci moderní daně z nabytí nemovitých věcí jako součásti daňové soustavy České republiky a zdroje příjmů státního rozpočtu a přizpůsobení se právní úpravě vyspělých evropských zemí. (MF ČR, ©2005a)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 MAJETKOVÉ DANĚ V EVROPSKÉ UNII

Majetkové daně nejsou výsadou pouze České republiky. Jsou zakotveny ve všech daňových systémech členských zemí Evropské unie.

Jak už víme, daně provází lidstvo od nepaměti. Můžeme se o tom znovu přesvědčit z výroku Benjamina Franklina, vynálezce a politika, který před více než dvěma sty lety prohlásil: „Nic není na světě jistého, jen smrt a daně.“ (Kubátová, 2003, s. 11)

Daňová politika je vždy symbolem národní suverenity státu. Složení daní vychází z určitých národních tradic, náboženství či zvyklostí příslušných uskupení. Jednotlivé země mají své priority, tudíž i odlišné sazby daní. V některých státních zřízeních se proto můžeme setkat s úplnou absencí zejména majetkových daní.

Na první pohled by se mohlo zdát, že státy, které uplatňují nižší sazby majetkových daní, jsou na tom o poznání lépe než Česká republika a ty, které naopak uplatňují vyšší sazby daní, nadměru zatěžují daňového poplatníka.

Pravdou však zůstává, že příjmem z daní se doplňuje státní rozpočet, který poté zabezpečuje investice do veřejných statků. Vyšší inkaso daní umožňuje obcím se nejen rozvíjet, ale také se lépe starat o své občany v rámci přístupu ke vzdělání, případně zdravotní péči nebo dokonce poskytovat podporu v sociální oblasti.

V roce 2004 Česká republika vstoupila do Evropské unie. Přistoupením do Evropské unie jsme se zavázali nejen ke spolupráci a jednotnému obchodnímu trhu, ale také k harmonizaci v oblasti daní. Spolupráce v oblasti daní byla zakotvena již v zakládajících smlouvách Evropského společenství a neustále se rozšiřuje.

Ovšem i v rámci Evropské unie si každá země může zachovat určitou míru autonomie v oblasti daní. Hojně je využívána také v oblasti majetkových daní. Hlavním důvodem je skutečnost, že oblast majetkových daní není postavena na příliš rozdílném obsahu a nevznikají tak nepřiměřené disparity a nutnost hledat řešení v rámci striktní regulace směrnicemi Evropské unie.

6 KOMPARACE MAJETKOVÝCH DANÍ V ČR A V OKOLNÍCH ČLENSKÝCH STÁTECH EU

Komparace majetkových daní v rámci Evropské unie bude provedena na vzorku čtyř sousedících států s Českou republikou. Nespornou výhodou je skutečnost, že všechny státy sousedící s Českou republikou jsou členy Evropské unie.

6.1 Česká republika

Jednotlivým typům majetkových daní v rámci daňové soustavy ČR byla věnována dostatečná pozornost v teoretické části bakalářské práce. Proto je výčet majetkových daní uveden pouze v sumarizační tabulce (Tab. 1). Případné odlišnosti v oblasti majetkových daní budou zdůrazněny při vlastním hodnocení konkrétního typu daně u srovnávaných států.

Tab. 1 Základní informace o teritoriu a přehled majetkových daní – ČR (ČSÚ, ©2013)

Oficiální název	Česká republika	Daň z nemovitostí	ANO
Rozloha	78 867 km ²	Daň z převodu nemovitostí	ANO
Počet obyvatel	10 505 445	Daň dědická	ANO
Vstup do EU	2004	Daň darovací	ANO

6.2 Slovensko

Slovensko je nejbližším sousedem České republiky nejenom z hlediska polohy, ale především společného vývoje. V oblasti majetkových daní, v průběhu samostatného rozvoje jednotlivých států, spatřujeme určité odlišnosti. Současný právní stav z pozice majetkových daní představuje na Slovensku pouze jeden typ daně a to daň z nemovitostí (Tab. 2).

Tab. 2 Základní informace o teritoriu a přehled majetkových daní – SR (Štatistický úrad SR, ©2013)

Oficiální název	Slovenská republika	Daň z nemovitostí	ANO
Rozloha	49 036 km ²	Daň z převodu nemovitostí	NE
Počet obyvatel	5 397 036	Daň dědická	NE
Vstup do EU	2004	Daň darovací	NE

Okamžikem rozdělení Československé republiky k 1. lednu 1993 upravoval daň z nemovitostí na Slovensku zákon č. 317/1992 Z.z., který vycházel z původní právní úpravy platné pro Československou republiku. Nejenže shodně stanovil využití hodnotového základu, ale i sazby daně z orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů, trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb a základu ve fyzických jednotkách u zastavěných ploch a nádvoří, stavebních pozemků, ostatních ploch a všech staveb.

V roce 2004 však na Slovensku proběhla rozsáhlá reforma majetkových daní, při které byla zrušena do té doby používaná daň dědická a darovací a následně v roce 2005 byla také zrušena daň z převodu nemovitostí. Od roku 2005 se daň z nemovitostí na Slovensku řídí novým zákonem č. 582/2004 Z. z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Tento zákon výrazně změnil systém zdanění nemovitostí.

Obdobně jako v České republice je také na Slovensku daň z nemovitostí zařazena mezi daně svěřené (Př. PIV). Co se týká pravomocí příslušných obcí, jsou jejich kompetence na Slovensku od prvopočátku na daleko vyšší úrovni, což vychází nejen z původní právní úpravy příslušného zákona o dani z nemovitostí, ale rovněž ze současně platného zákona, který obcím poskytl větší prostor pro individuální daňovou politiku. Každá obec má možnost si upravit daňovou sazbu i daňový základ. U relativních sazeb, které udávají určitý podíl, respektive procento ze základu daně, byla na Slovensku sice stanovena jejich maximální výše, ale u pevných sazeb mohou obce stanovit vlastní sazbu v rozmezí 90–200 % zákonem stanovené sazby.

Doposud mohly obce v České republice korekční koeficient podle typu nemovitosti jen v omezené míře ovlivňovat. Zdálo by se, že v tomto směru se obě země od sebe vzdalují, ale i v České republice se postupem času dostáváme k daleko větším pravomocem v rámci obce. Počínaje zdaňovacím obdobím 2009 zákon o dani z nemovitostí umožňuje zastupitelstvu obcí upravit nebo zavést obecně závaznou vyhláškou tři typy koeficientů, kterými se upravuje sazba daně. (Sedmihradská, ©2013)

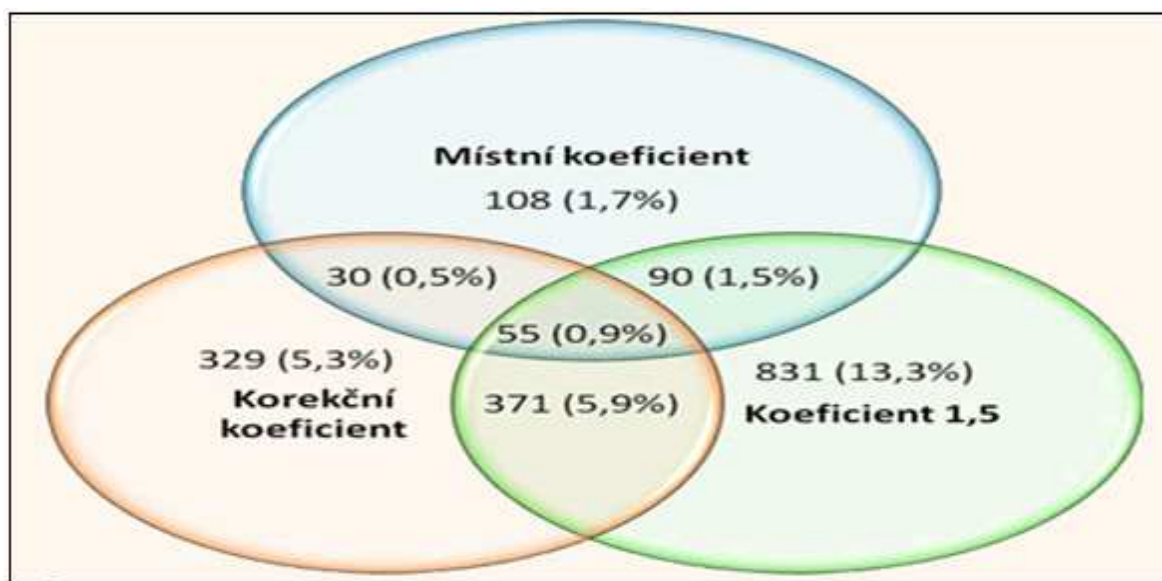
Jedná se o koeficient přiřazený jednotlivým obcím podle počtu obyvatel z posledního sčítání lidu, kterým lze upravit sazbu daně ze staveb a stavebních pozemků. Tento koeficient mohou obce, buď zvýšit o jednu kategorii (tj. o 11–56 %, v průměru o 32 %) nebo snížit až

o tři kategorie. Pro jednotlivé části obce lze stanovit koeficienty v různé výši. Koeficient 4,5 lze zvýšit na koeficient 5.

Dále lze koeficientem zvýšit sazbu daně u staveb pro individuální rekreaci, garáží a staveb užívaných pro podnikatelskou činnost. Tento koeficient má hodnotu 1,5 a je stanoven pro vybrané druhy staveb pro celou obec.

Místním koeficientem lze ovlivnit sazbu daně pro všechny nemovitosti na území celé obce s výjimkou orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů. Tento koeficient má hodnotu 2, 3, 4 nebo 5 a stanovuje se rovněž obecně závaznou vyhláškou. (Sedmihradská, ©2013)

Za pomoci všech tří koeficientů je obcím umožněno navýšit inkaso daně z nemovitostí několikanásobně. Využití příslušných koeficientů v České republice demonstruje následující obrázek (Obr. 4).

Obr. 4 Zavedené koeficienty daně z nemovitostí a využití jednotlivých typů (Sedmihradská, ©2013)

Z provedené analýzy dostupných údajů je zřejmé, že obce využívají své pravomoci, stanovené zákonem, v oblasti výběru daně z nemovitostí poměrně málo a jsou se zaváděním jednotlivých koeficientů velmi opatrné. Tento vývoj lze očekávat i v budoucnosti. Z celkového počtu 6 252 obcí možnost upravovat výši daně z nemovitostí nevyužívá téměř 70 % obcí.

K ověření prognózy slouží skutečnost, že nově se místní koeficient pro rok 2013 zvýšil pouze v Nymburku, Semilech, Vsetíně a Frýdku-Místku. Místní koeficient zvýšil i Jeseník,

který však zároveň zrušil podnikatelský koeficient ve výši 1,5. Ten naopak nově zavedla Ostrava, ve které se tak nemovitosti pro podnikání mírně prodraží. Město Chomutov zvýšilo jak místní, tak i podnikatelský koeficient. Motiv pro zvýšení daně byl ve všech městech v podstatě stejný, vedla je k tomu snaha zvýšit příjmy městského rozpočtu. Na rozdíl od loňského roku se ovšem našla města, kde daň z nemovitostí naopak klesla. Jedná se o Chrudim a Pardubice. (Podnikatel, ©2007-2013)

Jiná situace je na Slovensku. Zvýšené daňové zatížení pocítí nově od roku 2013 majitelé nemovitostí v 57 městech. Daně tak ve slovenských okresních městech a městských částech Bratislavy vzrostly v průměru o 5,16 %. Nárůst je daleko mírnější než v roce 2012, kdy nárůst činil v průměru 14,4 %. (Podnikam.sk, ©2007-2013)

V čem se však Česká republika a Slovensko zatím nepřiblížily, je centralizace respektive decentralizace správy daně z nemovitostí. Správu daně z nemovitostí na Slovensku vykonávají samotné obce, na jejímž území se nemovitosti nachází. Slovensko tak implementovalo do svého právního systému pravidla, která platila před rokem 1993, kdy správu daně z nemovitostí neboli domovní daň, jak se daň dříve nazývala, v celém Československu vykonávaly právě obce. V České republice je správa daně z nemovitostí svěřena místně příslušným finančním úřadům, které vybranou daň jednotlivým obcím převádějí.

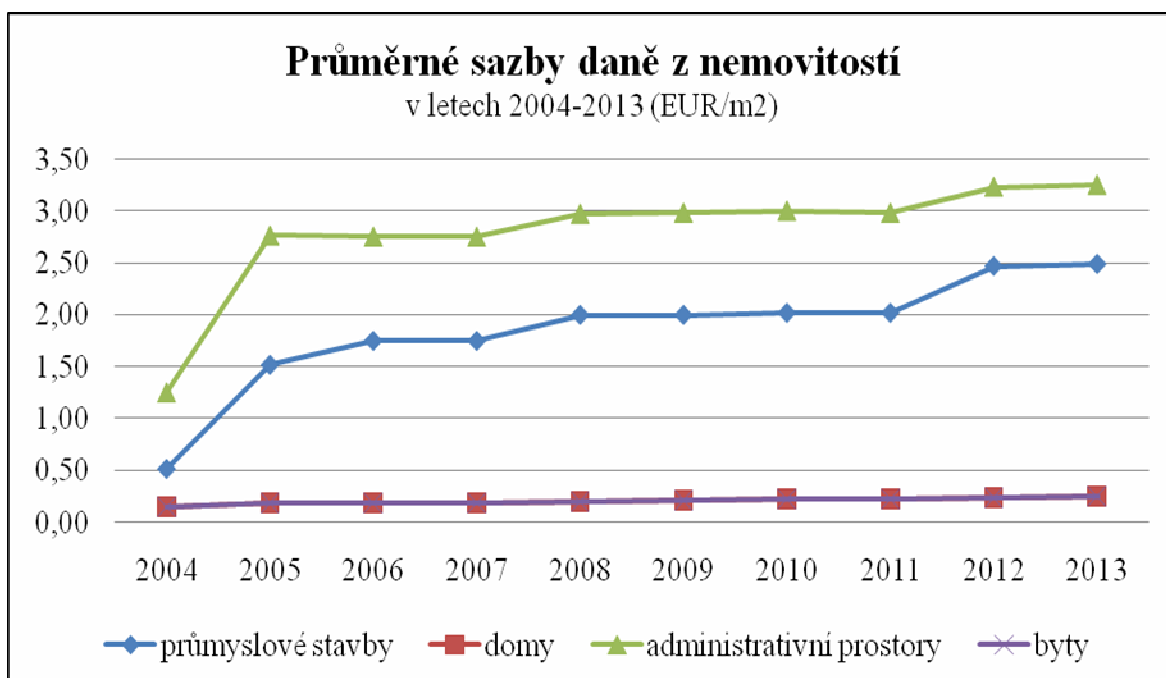
Daň z nemovitostí na Slovensku zahrnuje rovněž daň z pozemků, daň ze staveb a daň z bytů. Ovšem daň z bytů byla zavedena již novelou starého zákona v roce 1997, kdežto v České republice se daň z bytů platí teprve od roku 2001.

Daň z pozemků je na Slovensku taktéž daní ad valorem pro všechny typy pozemků. Zákon stanovuje jednotnou daňovou sazbu ve výši 0,25 %. Jak bylo již dříve zmíněno, sazbu mohou obce snížit nebo zvýšit obecně závaznou vyhláškou tak, že nejvyšší daňová sazba uvedená v obecně závazné vyhlášce nesmí překročit dvacetinásobek nejnižší uvedené sazby. Základem daně z pozemků je cena pozemku, určená jako součin výměry pozemku v m^2 a ceny pozemku stanovené, buď v přílohách k zákonu, nebo podle platných předpisů.

Daň ze staveb a daň z bytů je daní specifickou. Zákon opět stanovuje jednotnou sazbu daně pro všechny typy staveb a bytů a to 1 Sk respektive 0,033 EUR za každý započatý m^2 zastavěné plochy. Obce mohou sazbu, dle vlastního uvážení upravit, přičemž horní hranicí sazby daně ze staveb může činit maximálně čtyřicetinásobek nejnižší sazby u staveb určených pro bydlení. Stejná hranice je stanovena u daně z bytů. U vícepodlažních staveb

lze sazbu zvýšit nejvýše o 10 Sk respektive 0,33 EUR za každý započatý m² zastavěné plochy a každé další podlaží kromě prvního nadzemního podlaží.

Od roku 2004 se sice průměrné daňové sazby daně z nemovitostí na Slovensku dramaticky zvýšily, což deklaruje následující graf (Obr. 5), oproti ostatním evropským státům však zůstávají stále poměrně nízké. Dalo by se konstatovat, že se jedná o jednu z nejnižších sazeb daně z nemovitostí v rámci Evropské unie. (Smilková a Sedmihradská, ©2013)

Obr. 5 Průměrné sazby daně z nemovitostí – SR (EUR/m²) (Podnikám.sk, ©2013)

6.3 Německo

V Německu najdeme obdobně jako v České republice všechny typické zástupce majetkových daní (Tab. 3). Při komparaci daně z nemovitostí, však shledáme jisté odlišnosti. Daň z nemovitostí je uložena na nemovitý majetek, bez ohledu na to, zda se jedná o majetek používaný k podnikání či nikoliv.

Daň z nemovitostí se vypočítává z daňové hodnoty a základní federální sazby ve výši 0,35 %. Výsledná hodnota se násobí municipálním koeficientem, který se pohybuje od 280 % do 810 %. Efektivní daňová sazba činí 0,98 % až 2,84 % daňové hodnoty. Průměrná sazba daně z nemovitosti se pohybuje okolo 1,9 %. (Široký, 2012, s. 296)

Tab. 3 Základní informace o teritoriu a přehled majetkových daní – Německo (Euroekonom.cz, ©2013)

Oficiální název	Bundesrepublik Deutschland	Daň z nemovitostí	ANO
Rozloha	357 021 km ²	Daň z převodu nemovitostí	ANO
Počet obyvatel	82 500 000	Daň dědická	ANO
Vstup do EU	1952	Daň darovací	ANO

Zatímco v Německu je pro výši daně rozhodující hodnota nemovitosti, určená finančním úřadem, v České republice je rozhodující velikost zdaňované nemovitosti. Stanovení výše lokálního daňového koeficientu je v Německu plně v kompetenci příslušné obce nebo města, prostřednictvím rozhodnutí obecní rady.

Obdobně jako v České republice je v rámci německé daňové legislativy rozlišována daň z nemovitostí, kterou jsou zatíženy zemědělské pozemky a daň, která se vztahuje na zastavěné nebo zastavitelné pozemky a také na budovy.

Každému jednotlivému druhu nemovitosti je přiřazen pro účely kalkulace daně z nemovitostí daňový koeficient. Například pro staré spolkové země je koeficient 0,60 % určen pro zemědělské podniky a podniky lesního hospodářství. Rodinným domům v hodnotě nepřesahující 38 346,89 EUR slouží koeficient 0,26 % a koeficient 0,35 % platí pro rodinné domy, jejichž hodnota přesahuje 38 346,89 EUR. Zatímco rodinné domy určené pro 2 rodiny jsou zatíženy koeficientem 0,31 % a pro úplnost výčtu koeficient 0,35 % je přiřazen pro všechny pozemky.

Zdaňovacím obdobím je v Německu stejně jako v České republice kalendářní rok. Což znamená, že pokud například 15. ledna je vlastníkem prodána nemovitost, potom je nový vlastník této nemovitosti plátcem daně teprve od 1. ledna následujícího kalendářního roku. Nicméně v Německu existují některé obce, které převádí daňovou povinnost na nového vlastníka nemovitosti s účinností od 1. dne následujícího kalendářního měsíce po nabytí nemovitosti.

Německá daň z nemovitostí je právně regulována nejen v rámci zákona o dani z nemovitostí, ale také ve federální ústavě. Pro německou daň z nemovitostí je charakteristické osobní a věcné ručení plátce daně. (ManagerWeb, ©1996-2013)

Daň dědická a daň darovací je uvalena na majetek získaný děděním nebo darováním a jednou za 30 let i na majetek rodinné nadace. Obecně je základem daně tržní hodnota. Dluhy zesnulého stejně jako náklady na pohřeb a administrativní výdaje jsou odečitatelnými náklady. V případě obchodního majetku situovaného v Německu získaného zděděním nebo darem je prvních 225 000 EUR osvobozeno; pouze 65 % z částky, která tuto částku přesahuje, je předmětem daně. (Široký, 2012, s. 296)

Sazby daně dědické a darovací jsou stanoveny v závislosti na příbuzenském vztahu mezi zůstavitelem a dědicem nebo dárcem a obdarovaným a v konečném efektu také na výši převáděného majetku (Př. PVII). Nižší sazby pro každou kategorii se uplatňují u majetku do výše 52 000 EUR, zatímco vyšší sazby jsou stanoveny u majetku přesahujícího částku 26 000 000 EUR. (Široký, 2012, s. 297)

Mezi majtkové daně, respektive převodové daně patří také daň z převodu nemovitostí, která se vztahuje na převod nemovitostí (pozemků) na území Německa. Daňová povinnost se vztahuje na kupce i prodejce, avšak je možné se smluvně dohodnout, že daň platí nabyvatel. Sazba daně činí 3,5 %. Od roku 2006 si však jednotlivé spolkové země mohou sazbu daně stanovovat samy. (Svobodová, 2010, s. 64)

6.4 Rakousko

Daňová soustava Rakouska v průběhu let doznala několika zásadních změn. Velká daňová reforma proběhla v letech 2004–2005, ale také v roce 2009. Jisté obměny nastaly i v oblasti majtkových daní (Tab. 4).

Tab. 4 Základní informace o teritoriu a přehled majtkových daní – Rakousko (Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, ©2006)

Oficiální název	Republik Österreich	Daň z nemovitosti	ANO
Rozloha	83 870 km ²	Daň z převodu nemovitosti	ANO
Počet obyvatel	8 175 000	Daň dědická	NE
Vstup do EU	1995	Daň darovací	NE

Tak jako v České republice a ostatních srovnávaných státech je také na nemovitý majetek situovaný v Rakousku uvalena daň z nemovitostí. Předmětem zdanění jsou nejen zemědělské

či lesní pozemky, budovy, ale také neobdělávaná půda, která podléhá zvláštní dani. Což je ve srovnání s jinými daňovými úpravami velmi specifické. Oproti tomu jsou obdobně jako v České republice stanoveny výjimky, které se týkají například pozemků a bytů ve vlastnictví Červeného kříže a mnohé další.

Daň z nemovitostí vychází z hodnoty nemovitosti, zjištěné podle příslušných oceňovacích předpisů. Hodnota takto stanovená, je obvykle nižší než hodnota tržní. Základ tvoří jednotná základní federální sazba, která je dále násobená příslušným koeficientem, multiplifikátorem. Jeho hodnota je stanovena individuálně a to v závislosti na vůli jednotlivých municipalit, respektive jejich územních samospráv, tudíž můžeme hovořit o takzvané místní sazbě. Základní federální sazba se pohybuje obvykle okolo 0,2 % hodnoty nemovitosti a multiplikátor příslušných municipalit může dosáhnout až 500 % základní sazby. (Široký, 2012, s. 318)

Běžně výsledná daňová sazba dosahuje zhruba 0,8 % hodnoty nemovitosti. K tíži neobdělávaných pozemků přesahujících hodnotu 14 600 EUR se připočítává poplatek ve výši 1 % z hodnoty pozemku. Tento mimořádný příjem není příjmem místní samosprávy, jako je tomu u běžných nemovitostí, jeho alikvotní část se odvádí do federální pokladny. Další zvláštností rakouského systému je, mimo uvalení daně z nemovitostí, výběr poplatku ze zemědělské a lesnické podnikatelské činnosti za pozemky sloužící podnikání v zemědělství a lesnictví. Tento poplatek je však výlučně příjmem federální pokladny. (Radvan, 2007, s. 21–22)

Pokud roční daň přesáhne 75 EUR, je možné částku rozložit do čtvrtletních splátek a rovněž veškeré zaplacené majetkové daně je možné použít jako výdaj pro účely daní důchodových.

Další majetkovou daní zakotvenou v daňovém systému Rakouska je daň z převodu nemovitostí, jejíž princip je obdobný jako v České republice. Předmětem daně jsou úplatné převody nemovitostí a to jak převod, směna či přechod vlastnického práva. Základ daně vychází rovněž z kupní smlouvy nebo ceny stanovené znalcem. Oproti českému systému jsou od daně osvobozeny převody nemovitostí do výše hodnoty 1 100 EUR za nemovitost a dále nemovitosti, které mají úředně stanovený statut nemovitosti zlepšující vzhled krajiny. Sazba daně je stanovena ve výši 2 % hodnoty převáděných nemovitostí u osob blízkých a 3,5 % u ostatních převodů. (Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, ©2006)

V Rakousku byla dříve zavedena také daň dědická a darovací. Tato daň se uplatňovala, pokud byl majetek převáděn bezúplatně a účastníci převodu byli rakouskými rezidenty.

Rozhodnutím Ústavního soudu byly obě daně ke dni 31. července 2008 zrušeny. (Široký, 2012, s. 318)

6.5 Polsko

Polský daňový systém rovněž počítá s majetkovými daněmi (Tab. 5). Vymezení jednotlivých typů majetkových daní se však již značně liší.

Tab. 5 Základní informace o teritoriu a přehled majetkových daní – Polsko (Businessinfo, ©1997-2013)

Oficiální název	Rezespospolita Polska	Daň z nemovitostí	ANO
Rozloha	322 575 km ²	Daň z převodu nemovitostí	ANO
Počet obyvatel	38 464 000	Daň dědická	ANO
Vstup do EU	2004	Daň darovací	ANO

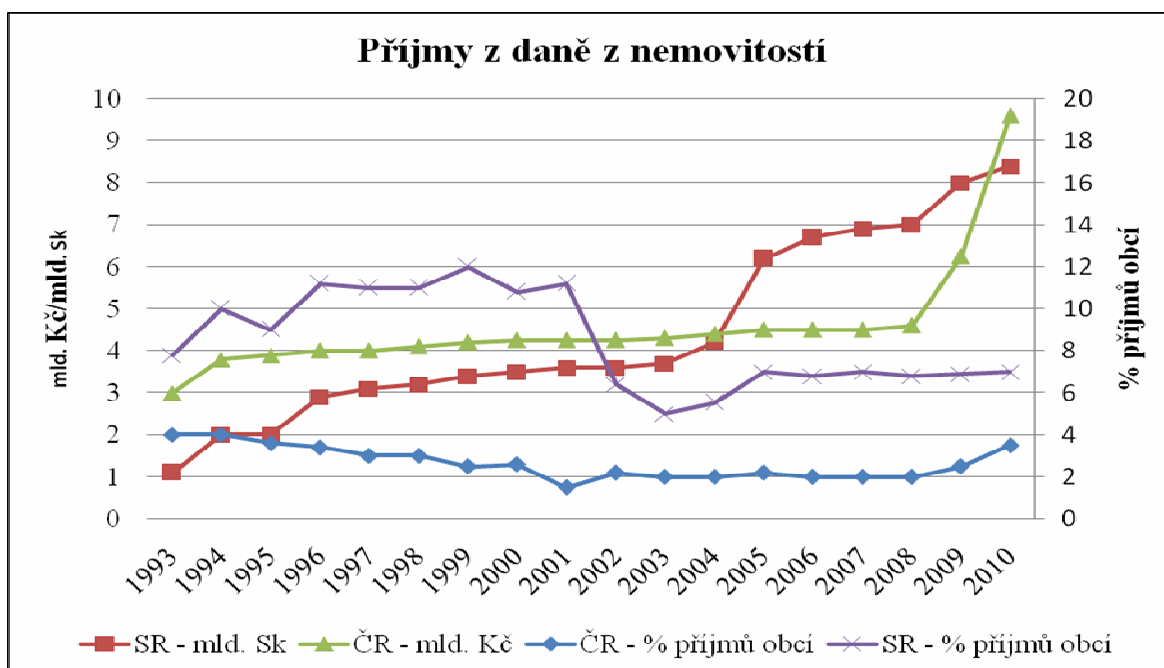
Mezi majetkové daně Polská republika řadí daň z nemovitostí, daň z pozemků, daň z lesa, daň dědickou a daň darovací. V daňovém systému je absence klasické daně z převodu nemovitostí. Ovšem tato je nahrazena daní z občansko-správní činnosti, kdy subjekt zdaňuje veřejnoprávní činnosti, které zahrnují smlouvy o prodeji a převodu věci a majetkových práv, smlouvy o půjčce, hypotékách nebo zakladatelské smlouvy společností.

Předmětem daně z nemovitosti jsou obdobně jako v České republice pozemky a budovy nebo jejich části. Mezi subjekty, které jsou povinny tuto daň hradit, náleží majitel, uživatel, samostatný držitel, v některých případech správce nemovitosti nebo její části, která je ve vlastnictví státu nebo místní samosprávy. Příslušný zákon pamatuje také na určité zproštění od daně z nemovitostí. Stanovená maximální federální sazba daně z nemovitostí, týkající se pozemků je 0,41 PLN, za objekty sloužící k bydlení 0,67 PLN. V kompetenci místních samospráv je tuto sazbu si upravit, nikoliv však překročit. (Široký, 2012, s. 307)

7 VYHODNOCENÍ SOUČASNÉHO PRÁVNÍHO STAVU

Na základě provedené komparace daňových systémů, potažmo daňové soustavy České republiky a vybraných členských států Evropské unie, zejména našich nejbližších sousedů, se kterými Česká republika sdílí společné hranice, můžeme konstatovat, že majetkové daně jsou zařazeny ve všech daňových soustavách členských států Evropské unie a to jmenovitě na Slovensku, v Polsku, Německu a Rakousku.

Při zaměření pozornosti na jednotlivé typy majetkových daní se potvrdila existence daně z nemovitostí ve všech sledovaných státech. Tudíž lze konstatovat, že daň z nemovitostí se skutečně řadí mezi hlavní představitele majetkových daní.

(údaje z EUR jsou přepočteny na Sk konverzním kurzem 1 euro = 30,126 Sk)

Obr. 6 Příjmy z daně z nemovitostí (Smilková a Sedmihradská, ©2013)

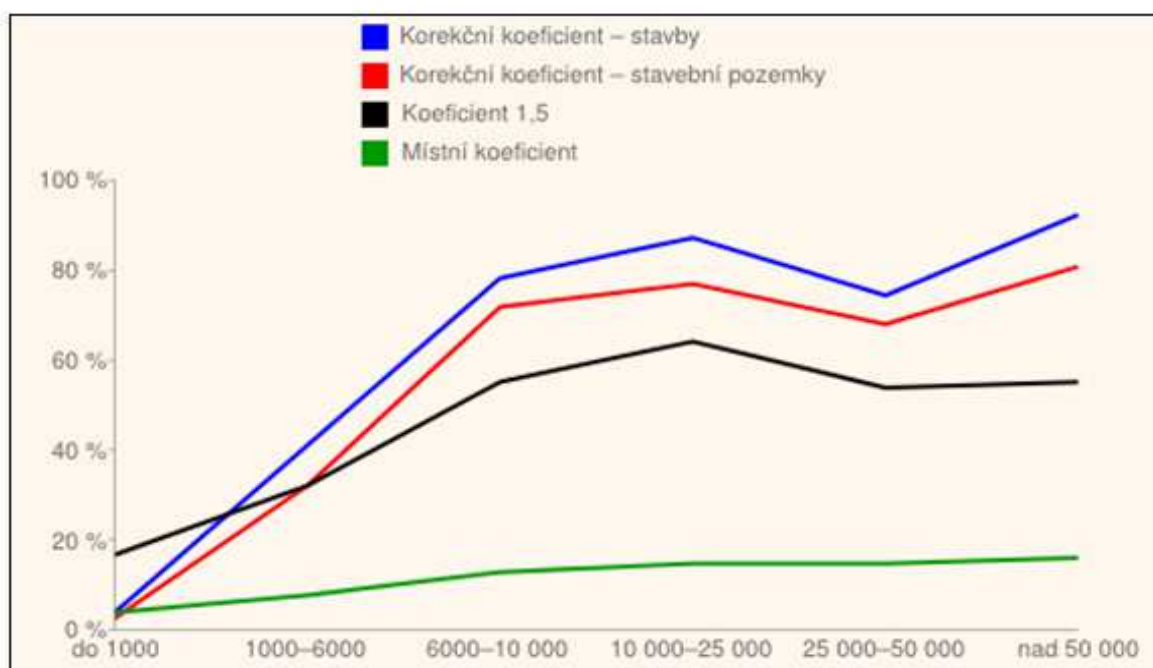
Výnos daně z nemovitostí je stabilním příjmem jednotlivých municipálních ekonomik, což dokládá graf příjmů daně z nemovitostí v České republice a na Slovensku z období let 1993–2010 (Obr. 6). Počínaje rokem 2009 je z grafu velmi zřetelná změna v příjmech daně z nemovitostí v součtu za jednotlivé státy.

Celková výše inkasa byla ovlivněna možností zvýšit daně z nemovitostí pomocí příslušných korekčních koeficientů. Přestože tuto možnost zatím nevyužívají všechny obce, je zaznamenán velmi zřetelný nárůst výběru daně z nemovitostí v letech 2009–2010. Nastavený trend

vývoje pokračuje i v letech 2011, 2012 a je pravděpodobné, že příznivé výsledky budou dosaženy i v roce 2013.

Zároveň je možné zhodnotit podíl daně z nemovitostí na celkových příjmech municipalit, nejen v České republice, ale i na Slovensku. Opět lze konstatovat, že příjmy jsou v posledních letech v ustálené podobě. Potvrzuje se i skutečnost, že příjmy obcí v České republice, oproti příjmům obcí na Slovensku, nedosahují maximální možné úrovně.

V České republice stále přetrvává odstup některých obcí, které se nepřipojily k možnosti korekce daňového základu daně z nemovitostí. O této skutečnosti vypovídá graf využití koeficientů daně z nemovitostí podle velikosti obcí v České republice z posledních let (Obr. 7).

Obr. 7 Využití koeficientů daně z nemovitostí podle velikosti obcí (Sedmíhradská, ©2013)

Stanovení výše daně z nemovitostí vychází v České Republice, na Slovensku a v Polsku z hodnotového základu a základní sazby daně pro jednotlivé druhy předmětu daně z nemovitostí.

V Rakousku a Německu je pro určení částky daně z nemovitostí rozhodující daňová hodnota nemovitostí, určená podle příslušného oceňovacího předpisu a základní federální sazby. Předmět daně z nemovitostí je ve všech sledovaných státech Evropské unie shodný. Jedná se o daň z pozemků a daň ze staveb.

Pokud obrátíme pozornost na daň z převodu nemovitostí, vyplývají nám z výsledků a provedeného srovnání určité rozdíly či odlišnosti. Co se týká Rakouska a Německa, zde ještě spatřujeme soulad a harmonizaci v existenci daně z převodu nemovitostí. Například Polsko již daň z převodu nemovitostí začlenilo do systému občansko-správní činnosti. Princip výběru daně z převodu nemovitostí však stále zůstává zachován, obdobně jako je tomu v České republice. Výjimku ovšem tvoří Slovensko, které daň z převodu nemovitostí v roce 2005 zrušilo.

Co se týká daně dědické a darovací, jejich úplná absence je od roku 2004 na Slovensku a od roku 2008 i v Rakousku. Česká republika, Polsko i Německo vychází při stanovení daně dědické i darovací shodně, nejen z hodnoty majetku nabytého děděním či darováním, ale především ze vztahu mezi zůstavitelem a zesnulým u daně dědické a ze vztahu mezi obdarovaným a dárcem u daně darovací.

Tab. 6 Podíl majetkových daní ve vybraných zemích na HDP a na celkových daňových výnosech v letech 2007–2011(v %)(OECD, ©2013)

Země	Podíl na HDP					Podíl na celkových daních				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
ČR	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	1,2	1,1	1,1	1,3	1,5
Slovensko	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	1,4	1,3	1,5	1,5	1,4
Německo	0,9	0,9	0,9	0,8	0,9	2,5	2,4	2,3	2,3	2,4
Rakousko	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2
Polsko	1,2	1,2	1,2	1,2	-	3,4	3,6	3,9	3,8	-

(- údaj není k dispozici)

Výnosy majetkových daní deklaruje tabulka podílu majetkových daní komparovaných zemí na HDP a celkových daňových výnosech (Tab. 6). Z uvedené tabulky lze vyčíst, že výnos majetkových daní jen v Polsku dosahuje hodnoty 1,2 % HDP. Těsně pod hranicí 1 % se nachází Německo. V České republice a v Rakousku jsou majetkové daně velmi nízké, dosahují pouze 0,5 % HDP. Ovšem na Slovensku majetkové daně v roce 2011 činily podíl 0,4 % HDP, což je nejnižší ze všech srovnávaných států. Zatímco průměr států OECD činil 1,8 % HDP.

V porovnání s celkovými daňovými výnosy je podíl majetkových daní opět nejvyšší v Polsku, dosahuje hranice 3,8 %. Druhé místo zaujímá Německo 2,4 %, ostatní srovnávané státy se již příliš neliší, oscilují pod hranicí 1,5 %.

Z celkového pohledu na souhrn majetkových daní zastoupených v daňovém systému České republiky, ale i srovnávaných členských států Evropské unie, lze potvrdit, že jednotlivé majetkové daně tvoří ucelený systém. I přes kompromis v absenci určitých typů majetkových daní v některých členských státech Evropské unie přispívají majetkové daně k efektivnímu fungování samostatných municipálních ekonomik a hospodářství jako celku.

Zároveň lze konstatovat, že s ohledem na podíl majetkových daní na HDP příslušných zemí, rovněž tak podle podílu na celkových daních, nelze předpokládat, že by výše majetkových daní výrazně zasahovala či působila na poptávkovou stranu národního hospodářství.

Z provedené analýzy nevyplývá ani skutečnost, že by se hodnota majetkových daní dotkla disponibilního důchodu poplatníka. Daňové zatížení majetkovými daněmi je ve všech komparovaných státech velmi nízké. Tudíž není možné ani očekávat, že by inkaso majetkových daní mohlo ovlivnit produkční chování firem a způsobovat výkyvy v produktivitě výrobních faktorů, zvyšovat ceny produktů či ovlivňovat (zvyšovat) inflaci.

Napříč dlouhotrvající krizí a nízkému příjmu z majetkových daní, nejsou představitelé obcí v České republice ani na Slovensku nakloněni radikálnějšímu zvyšování daně z nemovitostí. Šetří tím sice výdaje daňových poplatníků, ale do budoucna se vystavují deficitu příjmů veřejných financí a možným komplikacím a těžkostem v oblasti hospodaření.

8 PODÍL MAJETKOVÝCH DANÍ NA STÁTNÍM ROZPOČTU ČR

Rozpočet České republiky na rok 2012 byl sestaven tak, aby rovnoměrně odrážel všechny druhy příjmů a to s ohledem na dosažené plnění státní rozpočtu v minulém období a v návaznosti na plánované výdaje státního rozpočtu (Př. PVIII).

Celkové příjmy státního rozpočtu dosáhly ke konci roku 2012 výše 1 051,4 mld. Kč. Na daňové příjmy připadlo 726,95 mld. Kč a výnos z majetkových daní činil 11,1 mld. Kč, což představuje jen 91,0 % plnění schváleného inkasa majetkových daní a meziroční pokles o 0,6 mld. Kč (Tab. 7). Stejně jako v roce 2011 tvoří součást majetkových daní darovací daň ve výši 32 %, uvalená na bezúplatné nabytí emisních povolenek. Výdaje státního rozpočtu se vyšplhaly na hodnotu 1 152,39 mld. Kč. Z rozdílu obou částek lze vyvodit schodek státního rozpočtu 101 mld. Kč.

Tab. 7 Meziroční srovnání vybraných daňových příjmů (v mld. Kč) (MF ČR, ©2005b)

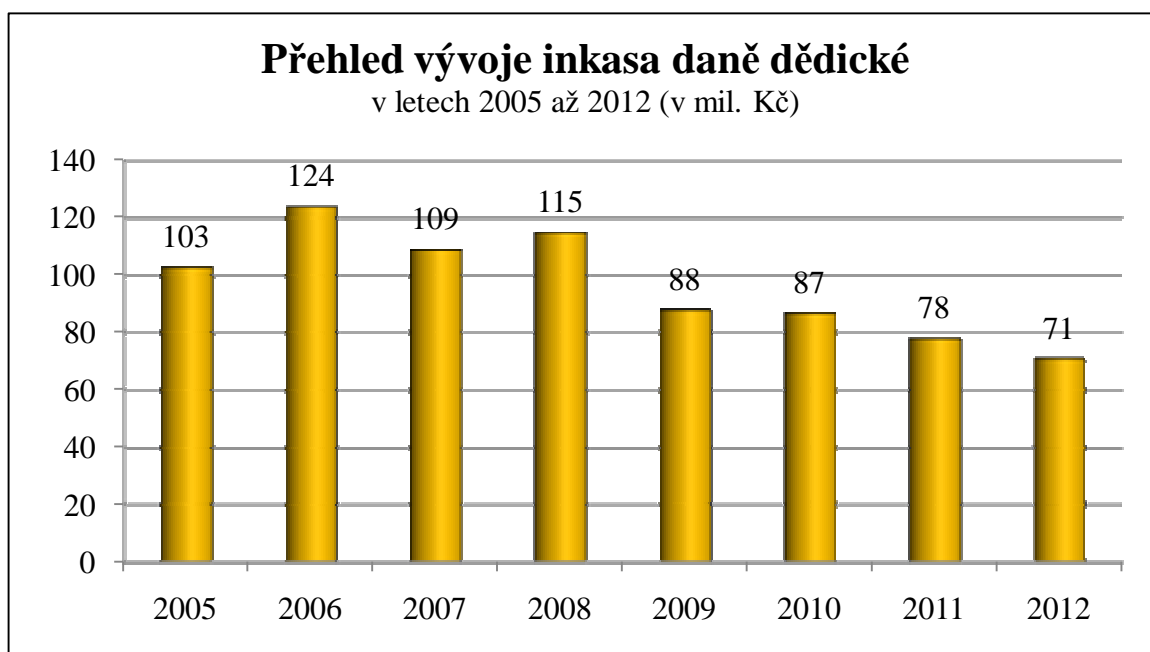
Meziroční srovnání vybraných daňových příjmů	2010			2011			2012		
	Rozp. schvál	Skut. k 31.12.	% plnění	Rozp. schvál.	Skut. k 31.12	% plnění	Rozp. schvál	Skut. k 31.12.	% plnění
Daňové příjmy	732,24	693,87	94,80	739,46	708,78	95,90	754,32	726,95	96,40
- Silniční daň	5,50	5,10	92,70	5,60	5,19	92,60	5,30	5,21	98,20
- Daň z nemovitostí	9,60	8,75	91,10	9,70	8,57	88,30	8,70	9,54	109,70
- Majetkové daně	9,10	7,68	84,40	13,00	11,72	90,10	12,20	11,10	91,00

Přestože majetkové daně představují z celkového rozpočtu pouze podíl ve výši 1,05 %, nelze tyto daně opomíjet. Jedná se o dlouhodobě stabilní příjem státního rozpočtu, s výjimkou období, kdy podstatně zasáhla do výběru majetkových daní novela zákona o dani dědické a darovací.

Oproti výběru ostatních typů daní nebo pojistného na sociální zabezpečení je nespornou výhodou, že inkaso majetkových daní není ovlivňováno dlouhodobě probíhající nestabilitou ekonomické situace, nezaměstnaností či klesající spotřebou.

Na základě vyhodnocení makroekonomické predikce zaznamenala česká ekonomika v roce 2012 negativní vývoj. Pokles HDP o 1,1 % mohl potvrdit, že se česká ekonomika nacházela v mělké recesi. K mírnému a pozvolnému oživení ekonomiky by však mělo docházet počínaje rokem 2013 a k výraznějšímu obratu v roce 2014, kdy se počítá s růstem HDP o 1,4 %. Průměrná míra inflace se vyšplhala na 3,3 % a míra nezaměstnanosti v roce 2012 dosahovala 6,9 %. Vývoj nezaměstnanosti v příštích letech není opět příznivý. Mírný nárůst bude pokračovat a v roce 2014 nezaměstnanost může dosáhnout až 7,4 %. Vzhledem k přetrvávající krizi v eurozóně a na základě predikce, bohužel bude česká ekonomika čelit velkému riziku, představující nízkou úroveň důvěry v českou ekonomiku. (MF ČR, ©2005c)

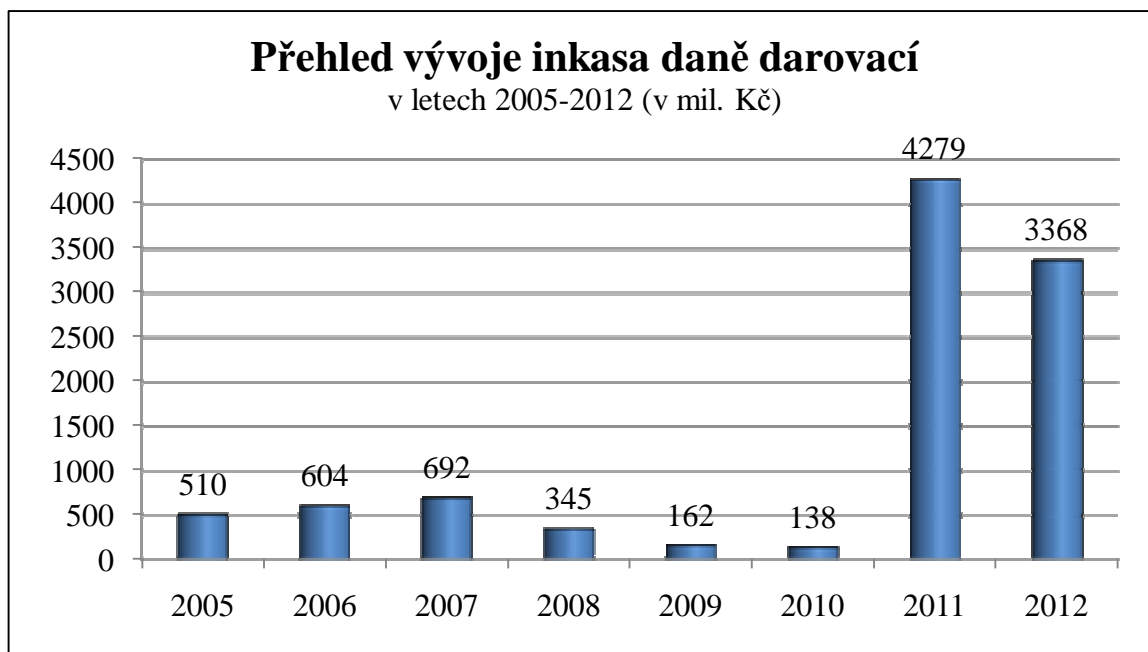

Obr. 8 Přehled vývoje inkasa daně dědické v letech 2005–2012 (v mil. Kč) (FS, ©2006-2013b)

Na základě provedené analýzy meziročního srovnání vývoje inkasa daně dědické, lze konstatovat, že výnos daně dědické je dlouhodobě vyrovnaný (Obr. 8). Za poslední sledované období roku 2012 sice nebyla naplněná plánovaná skutečnost 100 mil. Kč, ale výnos daně dědické se nikterak nevychyluje od hodnot v posledních letech, zejména od roku 2009. Tento mírný pokles můžeme přisuzovat úpravě zákona o dani dědické, kdy v roce 2008

bylo do příslušného zákona zahrnuto poměrně rozsáhlé osvobození pro platbu příslušné daně. Skupina poplatníků, tj. osob zařazených do I. skupiny – příbuzné v řadě přímé a manžely, byla rozšířena rovněž o skupinu osob zařazenou do II. skupiny. Zde se jedná o osoby v řadě pobočné, dále manželé dětí, děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby, které se zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na zůstavitele. Vlastní výběr daně dědické je tak zcela zanedbatelný.

Pokud se zaměříme na daň darovací (Obr. 9), její meziroční vývoj je poměrně komplikovaný. Daň darovací se rovněž dotkla novela příslušného zákona, zahrnující rozšíření poplatníků osvobozených od daně darovací, tj. osob zařazených do I. a II. skupiny, čímž inkaso daně darovací bylo v letech následujících po platnosti úpravy zákona velmi nízké.

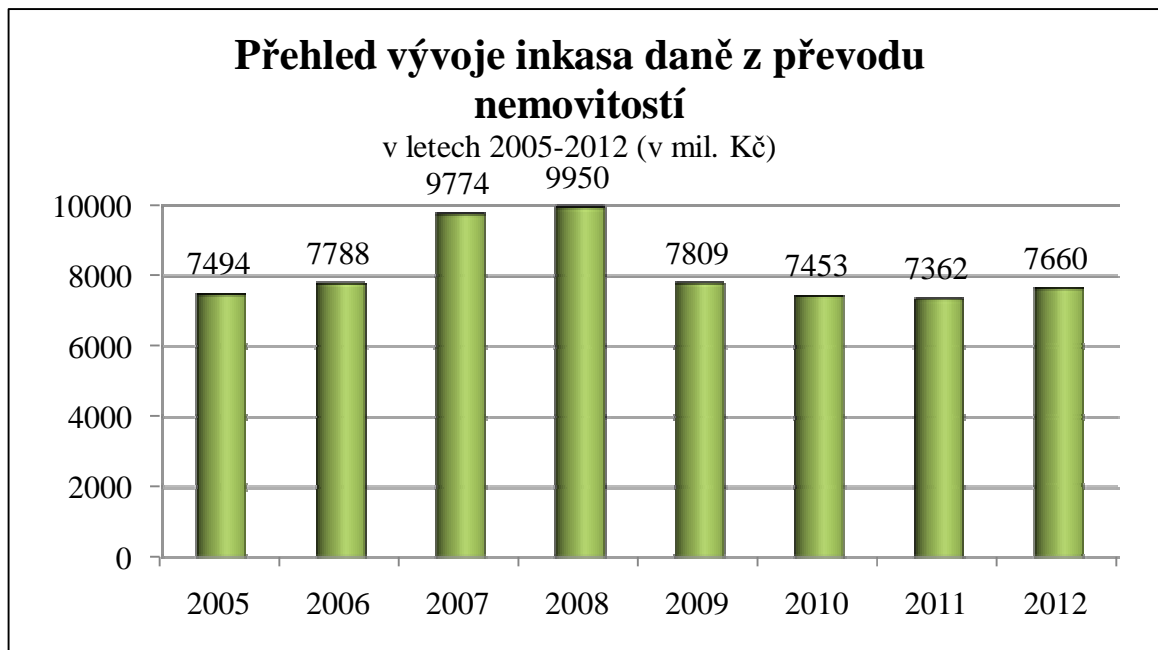

Obr. 9 Přehled vývoje inkasa daně darovací v letech 2005–2012 (v mil. Kč) (FS, ©2006-2013b)

V roce 2011 nastal obrat, který způsobil změnu ve výběru inkasa daně darovací. Vzešla v platnost novela zákona o dani darovací, tj. zákon č. 402/2010 Sb., již byla nově zavedena daň darovací z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012 pro výrobu elektřiny v zařízení, které k 1. lednu 2005 nebo později vyrábělo elektřinu na prodej třetím osobám a ve kterém probíhá z činností, na něž se vztahuje obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, pouze spalování paliv výrobcem elektřiny. Sazba daně darovací v těchto případech činí 32 % ze základu daně.

Tato skutečnost se odrazila již v roce 2011, kdy inkaso daně darovací dosáhlo částky 4 279 mil. Kč. Ovšem v porovnání se skutečností za stejné období roku 2010 bylo inkaso daně darovací vyšší o 4 141 mil. Kč. Což by bylo možno hodnotit jako příznivější stav než u daně dědické.

Výnos daně z převodu nemovitostí je od 2009 opět stabilní (Obr. 10). V roce 2012 činilo inkaso daně z převodu nemovitostí 7 660 mil. Kč. Meziroční pokles se v roce 2012 nenaplnil. Dokonce je možné konstatovat zvýšení výběru daně z převodu nemovitostí oproti plánovanému rozpočtu o 160 mil. Kč. Celkově je výše inkasa daně z převodu nemovitostí ovlivněna množstvím provedených transakcí s nemovitostmi a jejich cenami a hlavně skutečností, že v závěru roku 2012 se provedly převody, které reagovaly na změnu spočívající ve zvýšení sazby daně z převodu nemovitostí od roku 2013.

Obr. 10 Přehled vývoje inkasa daně z převodu nemovitostí v letech 2005–2012 (v mil. Kč)
(FS, ©2006-2013b)

9 PODÍL MAJETKOVÝCH DANÍ NA ROZPOČTU OBCÍ

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků – obcí, sestavovány samostatné územní rozpočty. Jedná se o decentralizované peněžní fondy, ve kterých se soustřeďují příjmy, které obce získávají vlastní činností a příjmy přerozdělované podle určitých kritérií z rozpočtové soustavy. Výjimku netvoří ani obce, dle mého uvážení, zvolené k analýze municipálních rozpočtů a vyhodnocení podílu majetkových daní na celkových příjmech a ekonomice vybraných municipalit. Vybranými obcemi jsou obec Hvozdná a obec Tečovice.

9.1 Charakteristika obce Hvozdná

Obec Hvozdná se rozkládá severovýchodně od krajského města Zlína, kam předně také spadá. Do krajského města Zlína většina obyvatel obce Hvozdná dojíždí za prací. Katastrální výměra obce je 728 ha. Podle posledního sčítání lidu v obci žije 1140 obyvatel.

První zmínka o obci se datuje rokem 1446. Obec náležela k nedalekému lukovkému panství. Obec se rozkládá ve svahu, dolní konec se nachází v nadmořské výšce 302 m a horní konec ve výšce 342 m nad mořem.

Okolí obce poskytuje nesčetně možností k rekreaci a sportu. Na katastrálním území obce se nachází rybník Angaláška, který má rozlohu téměř 4 ha. Tento rybník slouží převážně jako retenční nádrž a taktéž je určen k rekreaci i rybolovu. V blízkosti obce jsou pole, která z velké části obhospodařuje Zemědělské a obchodní družstvo Delta Štípa. V poslední době jsou z části zemědělské půdy vytvořeny pastviny, na kterých se pase dobytek soukromých zemědělců. Za pastvinami a obdělávanou půdou jsou kolem dokola lesy. V lesích jsou značené turistické stezky a stezky pro cykloturistiku. (Obec Hvozdná, ©2013)

9.2 Charakteristika obce Tečovice

Obec Tečovice je od roku 1991 samostatnou obcí, hospodařící na svůj vlastní účet a odpovědnost, kdy hlasováním v referendu se obec oddělila od města Zlína. Územně však stále spadá pod okres Zlín a Zlínský kraj. Úředně žije v katastru této středně velké obce 1317 obyvatel. V obci se nachází mateřská škola a základní škola nižšího stupně. Pro využití volného času je v obci k dispozici koupaliště, sportovní hřiště a také knihovna. Obec je plně plynofikovaná, obyvatelé jsou napojeni na veřejný vodovod a kanalizaci.

Výhodou obce je i dobrá dopravní dostupnost a to nejen blízkost železniční stanice. (Obec Tečovice, ©2013)

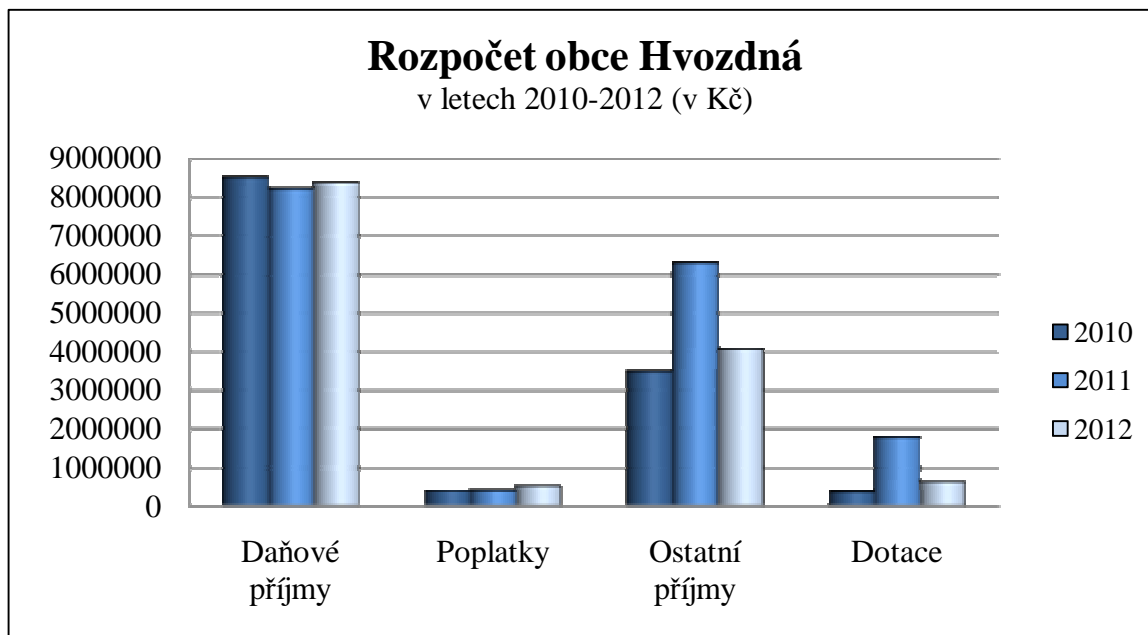
První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech již v roce 1141, kdy jsou Tečovice jmenovány v zakládací listině olomouckého kapituly biskupem Jindřichem Zdíkem jako součást přerovského arcijáhenství. Obec však byla osídlena již daleko dříve a to v paleolitu, neolitu a období kultur doby bronzové a železné. Nejstarší dějiny tohoto území byly jistě spojeny s přírodními podmínkami. Dá se předpokládat, že v povodí Moravy se táhl lužní les a dále kolem dolní a střední Dřevnice se rozprostírala step. Ve vyšších polohách pak lesní oblast. Celková katastrální plocha obce je cca 666 ha, z čehož orná půda zabírá téměř 70 % rozlohy katastru. Obec získala rovněž vlastní znak, kdy na zeleném podkladě štítu dominují dvě stříbrné jezdecké ostruhy a pod nimi je umístěná stříbrná mušle. Trojitě ostny ostruh symbolizují erb dávného rodu vladyků z Tečovic, kteří na zdejší tvrzi vládli před rokem 1350. Mušle je symbolem sv. Jakuba Většího, patrona místního kostela. Znak výstižně podtrhuje hluboké středověké kořeny obce i výjimečnost zdejšího kostela, jedné z nejcennějších gotických památek Zlínského kraje. (Vavruša, 1994, s. 11–33)

9.3 Analýza rozpočtu vybraných municipalit v letech 2010-2012

Ve sledovaném období 2010–2012, lze z podkladů obecních rozpočtů, zjistit strukturu a vývoj příjmů srovnávaných obcí v jednotlivých letech (Obr. 11; Obr. 12).

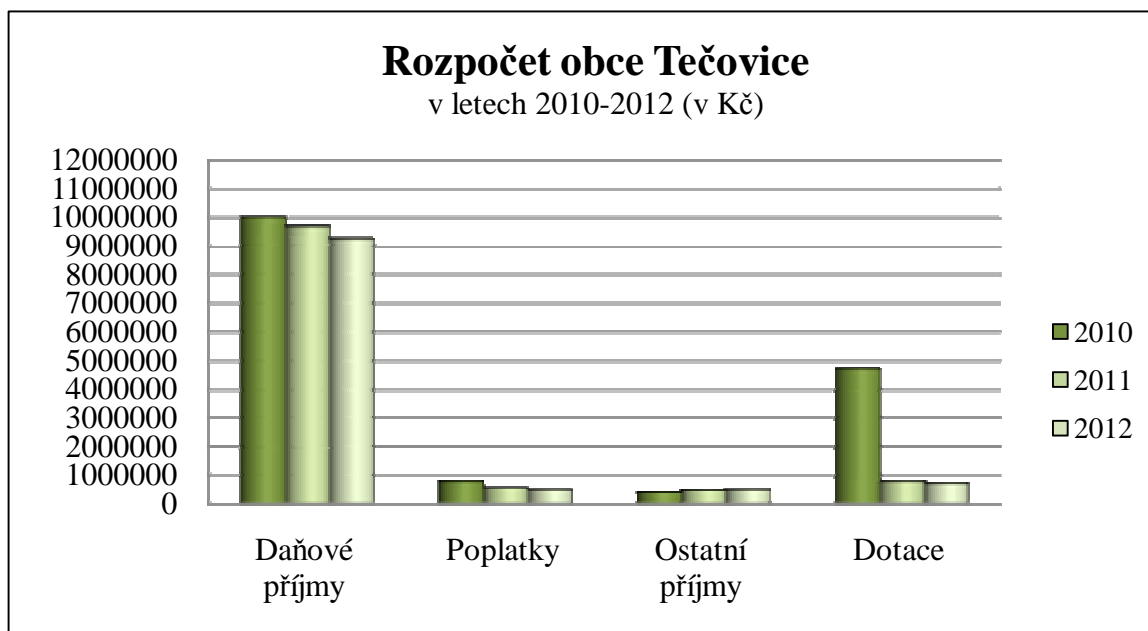
Jelikož komparované obecní rozpočty jsou sestavovány jako vyrovnané, lze vyvodit rovněž i objem obecních výdajů. Naše pozornost je ovšem zaměřena pouze na strukturu příjmové strany rozpočtu.

V obou rozpočtech podstatnou část příjmů tvoří daňové příjmy. Daňové příjmy jsou tvořeny daněmi sdílenými, na kterých se obce podílí podle rozpočtového určení daní. Mezi hlavní kritéria při rozdělování se řadí nejen rozloha katastrálního území obce, počet obyvatel, násobky postupných přechodů, ale také počet dětí navštěvujících základní školu zřizovanou příslušnou obcí. Pro ilustraci je nutno připomenout, že součástí daňových příjmů jsou také daně svěřené. Daň svěřenou tvoří celý výnos daně z nemovitostí, jejímž příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitosti nachází. Výpočtu daně z nemovitostí je věnována samostatně příloha PV a PVI.

Obr. 11 Rozpočet obce Hvozdná v letech 2010–2012 (v Kč) (Obec Hvozdná, ©2013)

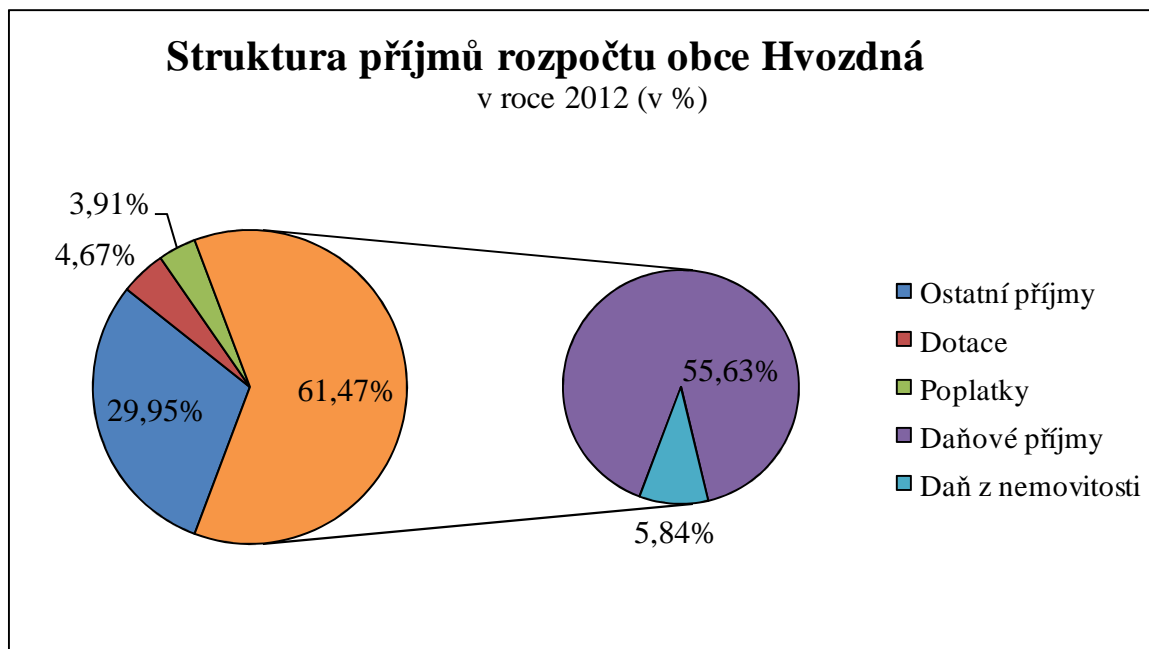
V obci Hvozdná jsou v posledních letech daňové příjmy značně vyrovnané. Mírně klesající tendenci lze spatřit u rozpočtu obce Tečovice, kdy zejména v roce 2012 je již patrný pokles daňových příjmů oproti roku 2010.

Obr. 12 Rozpočet obce Tečovice v letech 2010–2012 (v Kč) (Obec Tečovice, ©2013)

Následující grafické znázornění je zaměřeno detailněji na rozpočet obce Hvozdná v roce 2012 (Obr. 13) a dále na rozpočet obce Tečovice (Obr. 14). Z grafů je patrné, že součástí

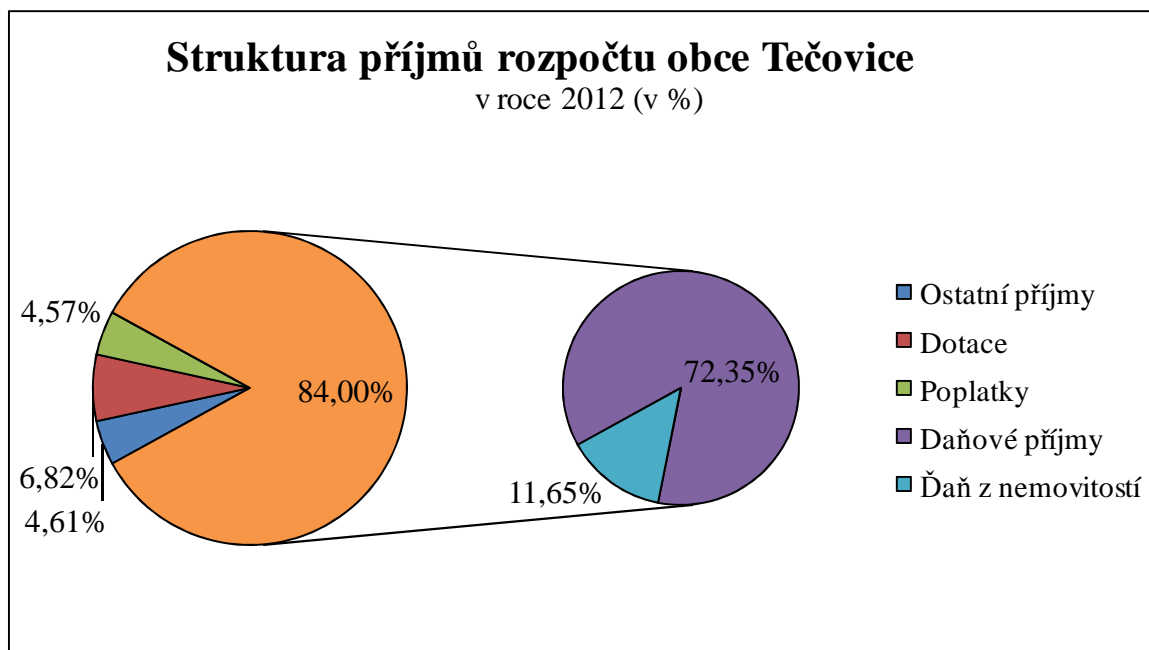
rozpočtů jsou rovněž poplatky, což obnáší nejen poplatek za likvidaci komunálního odpadu, ale také poplatek ze psů či poplatky za užívání veřejného prostranství, správní poplatky a poplatky ze vstupného.

Obr. 13 Struktura příjmů rozpočtu obce Hvozdná v roce 2012 (v %) (Obec Hvozdná, ©2013)

Výše částek odpovídající výběru položek zařazených pod označením 1340-1361 je v obou obcích poměrně srovnatelná. Velký rozdíl již podle grafů spatřujeme v ostatních příjmech, které v obci Hvozdná tvoří 29,95 % a v obci Tečovice jen 4,61 % celkových příjmů obce. Do této kategorie příjmů řadíme převážně příjmy z pronájmů, za pitnou vodu, kanalizaci, kabelovou televizi a také za třídění odpadů.

Co nás však bude při vlastní analýze jednotlivých rozpočtů zajímat nejvíce, je nejen podíl daně z nemovitostí na celkových příjmech obce, ale také výše daně z nemovitostí. V obci Hvozdná tvoří daň z nemovitostí podíl na majetkových daních 5,84 % a v obci Tečovice dokonce 11,65 %.

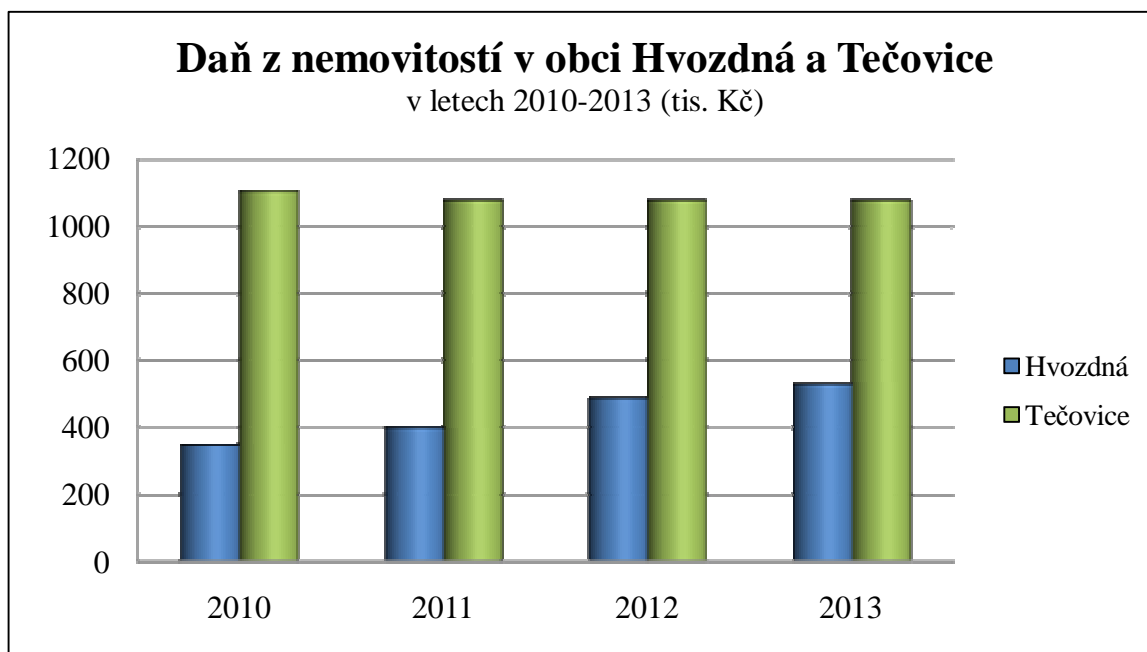
Obr. 14 Struktura příjmů rozpočtu obce Tečovice v roce 2012 (v %) (Obec Tečovice, ©2013)

V konkrétních číslech představuje daň z nemovitostí za rok 2012 v obci Hvozdná částku 490 000 Kč a v obci Tečovice částku 1 080 000 Kč (Obr. 15). Obdobný poměr daně z nemovitostí lze spatřit i v minulých letech. Z uvedených údajů lze konstatovat, že obec Hvozdná na dani z nemovitostí vybírá méně než obec, kterou jsem si pro srovnání vybrala – obec Tečovice. Tento výběr jsem nečinila náhodně. Snažila jsem se pro porovnání najít takovou obec, která bude shodná nejen do rozlohy, ale i do počtu obyvatel. Byla jsem přesvědčena, že tyto obce budou plnit přibližně shodné inkaso daně z nemovitostí.

Porovnáním údajů z let 2010–2012 se má domněnka však nepotvrdila. Proč tedy je ve dvou stejných obcích rozdílný výběr daně z nemovitostí? Čím to může být způsobeno? Nejdříve mne napadla myšlenka, že je to v neochotě platit daně. Opak je však pravdou.

Z dostupných údajů je patrné, že ve vybraných obcích se daň z nemovitostí vybírá téměř v plné výši. Musela jsem proto zapátrat i na jiných místech než v samotném účetnictví obce. Náležitým prozkoumáním dalších oblastí, zejména porovnáním podrobných údajů z katastru nemovitostí, získáme dle mého názoru jednoznačnou odpověď.

Obr. 15 Daň z nemovitostí v obci Hvozdná a Tečovice v letech 2010–2013 (v tis. Kč) (Obec Hvozdná, ©2013; Obec Tečovice, © 2013)

Vše je způsobeno do značné míry zastoupením jednotlivých druhů pozemků v samotném katastru obce (Př. PIX; Př PX). V obci Tečovice jednoznačně převažuje druh pozemků orná půda, kdežto v katastru obce Hvozdná stejně velkou část jako orná půda zaujímají i lesní pozemky, které nejsou v zákoně ohodnoceny takovou sazbou, která by přinesla obci větší příjem daně z nemovitostí. Ba dokonce do daňového přiznání vstupují z lesních pozemků pouze ty, které jsou v kategorii hospodářský les. Svůj podíl v tomto rozdílu tvoří i nemovitě stavby, pro které byl vydán kolaudační souhlas a v neposlední řadě také výměra ostatní plochy.

Obec Tečovice má v oblasti výběru daně z nemovitostí poměrně vyrovnaný příjem. Tato skutečnost mohla být ovlivněna dřívější sazbou za zemědělské pozemky. Sazba byla vyšší než v současné době. Ještě v roce 2010 činila 12,05 Kč/ m². Pro rok 2013 činí pouze 7,70 Kč/ m². Pro obec Hvozdná je cena zemědělské půdy stanovena vyhláškou Ministerstva zemědělství ve výši 6,33 Kč/ m².

Moderním trendem v rozvoji území je individuální bytová výstavba. Obec Tečovice má dlouhodobě vyrovnaný počet obyvatel i proti minulému sčítání lidu. Argumentem pro obec Hvozdná a nižší výběr daně z nemovitostí může být dřívější zařazení obce do kategorie obcí do 1000 obyvatel. Nově podle posledního sčítání lidu, již obec Hvozdná řadíme, stejně jako

obec Tečovice, do kategorie, kde je stanoven koeficient 1,4, což odpovídá obcím od 1000 do 2000 obyvatel. Rovněž nárůst počtu rozestavěných domů stoupá, nemá však takový vliv na výši daně z nemovitostí jako zvýšený koeficient a změna sazby za zemědělské pozemky.

Posledním faktorem, který by mohl ovlivňovat výši daně z nemovitostí je skutečnost, že za zdaňovací období roku 2009 bylo možné naposledy využít osvobození pro novostavby. Na základě příslušného zákona byla zkrácena patnáctiletá lhůta pro tento typ osvobození.

Zrušena byla také část osvobození od daně ze staveb pro stavby, na dobu 5 let od roku následujícího po provedení změny spočívající ve snížení tepelné náročnosti stavby stavebními úpravami, na které bylo vydáno stavební povolení. Pokud však vznikl nárok na osvobození od daně ze staveb do 1. ledna 2009, pak se osvobození uplatnilo naposledy ve zdaňovacím období 2012. Od 1. ledna 2013 tedy nelze poskytnout osvobození ve vztahu k zateplení staveb. Tudíž je možné, že i tato skutečnost je již v inkasu daně z nemovitostí, zejména za obec Hvozdná, zohledněna.

10 DOPORUČENÍ

Je nesporné, že obce v dostatečné míře nevyužívají pravomoc svěřenou zákonem a to zvyšovat daně z nemovitostí pomocí jednotlivých typů koeficientů. Vhodným doporučením pro větší výběr daně z nemovitostí by mohla být snaha dotčených municipalit, za přispění zákona, zvýšit příslušné koeficienty alespoň u některých typů nemovitostí nebo v rezidentních částech obce, případně u staveb sloužících k podnikatelským účelům.

Tomuto účelu nejlépe vyhovuje korekční koeficient, který se plošně využívá na celém území obce, pro všechny typy nemovitostí. Podstatně složitější se jeví využití místního koeficientu, kde je potřeba větší součinnosti zastupitelstva obcí. Velmi účinný je podnikatelský koeficient, který se nedotýká běžných poplatníků daně z nemovitostí ani objektů sloužících k bydlení.

Mohlo by se zdát, že tento krok se nesetká s kladnou odezvou ze strany občanů a majitelů objektů určených k podnikání. Ovšem je třeba si uvědomit, že poplatníci prostřednictvím vyměřené daně z nemovitostí platí za služby, které jim obec poskytuje. Pokud se nebude dostávat rozpočtu obce dostatek finančních prostředků, nemůže být v obcích zřízena ani kvalitní infrastruktura, což může mít zásadní vliv na rozvoj ekonomik příslušných municipalit. Dá se předpokládat, že v obcích z tohoto důvodu nebude přibývat počet obyvatel, tudíž neporoste všeobecně nejen inkaso daně z nemovitostí, ale také inkaso sdílených daní.

System zvyšování daně z nemovitostí pomocí koeficientů je řadu let využíván na Slovensku. V malé míře je již uplatněn v některých českých městech, tudíž je možné vycházet z ověřených zkušeností. Využití této právní možnosti lze srovnávaným obcím jen doporučit, protože nepředstavuje pro rozvoj sledovaných municipalit žádné ohrožení.

Rovněž provedení změn v oblasti stanovení hodnotového základu daně z nemovitostí by napomohlo ke zvýšení výběru daně z nemovitostí. Koncepce navržených změn může vést i směrem k posílení daňové autonomie jednotlivých obcí. Hodnotový základ nemovitostí, stanovený obdobným způsobem jako v okolních státech Evropské unie, se jeví jako velmi efektivní nejen z hlediska daňové administrativy, ale také pro využití u transferových daní. Kompenzací za výrazné zvýšení daně z nemovitostí by zaplacená daň měla být nákladem u příjmů ze závislé činnosti. Tato praxe je běžně využívána v zemích Evropské unie.

Jelikož počet obyvatel má také značný vliv na výši inkasa jednotlivých typů daní, které plynou do obecního rozpočtu, nabízí se myšlenka, aby obce uvažovaly i tímto směrem a podporovaly nárůst obyvatel v obci.

Nejen snaha samotných obyvatel se do dobře vybavené obce přistěhovat, což je trendem v posledních letech, ale také účinná podpora ze strany obce. Možností k získání nových obyvatel se nabízí několik. Za pomoci příslušných instrumentů je vhodné vyvíjet úsilí, které povede ke zvyšování počtu pracovních příležitostí. Vytipování vhodných lokalit k průmyslové činnosti, vybudování technické infrastruktury za přispění dotací ze strukturálních fondů Evropské unie, finanční pobídky v podobě příznivých cen pozemků a nemovitostí nejsou neřešitelným problémem.

Aktivní marketing obce ve směru zviditelnění a prezentace v médiích, zvýšení atraktivity obce, cestovního ruchu, zlepšení administrativních služeb obce, dopravní dostupnosti jsou další kroky vedoucí ke zvýšení počtu obyvatel a ovlivnění inkasa daně z nemovitostí. Ovšem zde je nutné zdůraznit, že pro obec představují přínos pouze trvale hlášené osoby, které rovněž vedou ke zvýšení příjmů ze systému rozpočtového určení daní a zlepšení celkové ekonomiky municipalit.

ZÁVĚR

Daně jsou všeobecně spojené s existencí lidstva. U majetkových daní svou podstatnou úlohu tvoří bohatství. V dobách dávno minulých měly daně sice odlišnou podobu, ale význam byl stejný. Stále spočívá v získání finančních prostředků, zejména k pokrytí výdajů příslušných rozpočtů – státních i municipálních. Tudíž podstatnou měrou zasahují do ekonomiky jednotlivých municipalit.

Přestože daně jsou výsadou státní suverénnosti jednotlivých států, zejména státy Evropské unie přistoupily k harmonizaci v oblasti daní. Nespornou výhodou posledních let a vlivem úspěšné harmonizace vznikl ustálený daňový systém nejen v České republice, ale i v okolních členských státech Evropské unie. Stále se však najdou oblasti, které budou postupně upravovány.

Zásadní reforma daní probíhala zejména v letech 2004–2009. K drobným změnám v České republice došlo i k 1. lednu 2013. Úprava se dotkla zejména oblasti správy daní. Také je možno konstatovat, že obce začaly více využívat možnosti zvýšit daně z nemovitostí pomocí koeficientů. O této skutečnosti svědčí fakt, že od počátku letošního roku této možnosti využila asi desetina obcí. Z našeho nejbližšího okolí to bylo město Vsetín. Existují ovšem i obce, které naopak koeficient snížily, například Chrudim a Pardubice. Co zůstalo po celou dobu neměnné, je skutečnost, že výnos této daně patří stále obcím, na jejímž území se nemovitosti nachází. Ostatní majetkové daně jako daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí tvoří inkaso státního rozpočtu, ze kterého se daně podle rozpočtového určení obcím přerozdělují.

Cílem bakalářské práce bylo nejen popsat český daňový systém, ale zejména porovnat majetkové daně vybírané v České republice a v okolních členských státech Evropské unie. Pro samotnou komparaci byly použity údaje z daňových systémů Rakouska, Německa, Polska a Slovenska.

Dalším krokem bylo analyzovat podíl majetkových daní na rozpočtu České republiky a na rozpočtu vybraných municipalit. Jako reprezentativní vzorek byly zvoleny obce Hvozdná a Tečovice. Pozornost byla zaměřena zejména na daň z nemovitostí. Vytýčené cíle byly za přispění použitých analytických metod splněny. Rovněž byla formulována vhodná a reálná doporučení pro větší výběr daně z nemovitostí.

Od roku 2014 Ministerstvo financí navrhuje v oblasti majetkových daní významné změny. Daň dědická a darovací bude zahrnuta v dani z příjmů. Daň z převodu nemovitosti bude nahrazena daní z nabytí nemovitostí. Teprve s odstupem času bude možno zhodnotit, zda plánovaná úprava bude přínosem pro inkaso majetkových daní, protože dlouhodobým trendem v této oblasti je skutečnost, že inkaso státního rozpočtu v oblasti majetkových daní není zdaleka naplněno. Podstatný vliv na pokladní plnění má také značné osvobození v oblasti majetkových daní, které má ovšem opodstatnění v zákoně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BUSINESSINFO.CZ. *Polsko. Ekonomická charakteristika země*. Česká agentura na podporu obchodu – CzechTrade. [online] ©1997–2013, zveřejněno 26.10.2012 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/polsko-ekonomicka-charakteristika-zeme-19064.html/>
- [2] ČSÚ. *Malý lexikon obcí ČR 2012*. Český statistický úřad. [online] ©2013, zveřejněno 14.12.2012 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/p/1302-12/>
- [3] EUROEKONOM.CZ. *Podnikání a daně v Německu*. [online] ©2003, zveřejněno 27.10.2008 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://euroekonom.cz/podnikani-eu-clanky.php?type=pg-podnikani-dane-nemecko/>
- [4] FINANČNÍ SPRÁVA. *Zásadní změny ve správě daně z nemovitostí od 1.1.2013*. Generální finanční ředitelství. [online] ©2006–2013a, zveřejněno 3.12.2012 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: http://cfs.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cfs/xsl/financni_sprava_16867.html?year=0/
- [5] FINANČNÍ SPRÁVA. *Údaje z výběru daní*. Generální finanční ředitelství. [online] ©2006–2013b [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://cfs.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cfs/xsl/13879.html?year=0/>
- [6] GRUŇ, Lubomír, 2006. *Finanční právo a jeho institutu*. 2. aktualiz. a doplň. vyd. Praha: Linde. ISBN 80-7201-620-2.
- [7] JACKSON, P.M. a C.V. BROWN, 2003. *Ekonomie veřejného sektoru*. Přeložil Václav Urbánek. 1. vyd. Praha: Bohemia. Ekonomie. ISBN 80-86432-09-2.
- [8] JÁNOŠÍKOVÁ, Petra, 2009. *Daňový systém a daňová soustava ČR*. In: JÁNOŠÍKOVÁ, Petra et al. *Finanční a daňové právo*. 1. vyd. Plzeň: Čeněk. s. 294–297. ISBN 978- 80-7380-155-7.
- [9] KARFÍKOVÁ, Marie, 2009a. *Obecná problematika daňového práva*. In: BAKEŠ, Milan et al. *Finanční právo*. 5. uprav. vyd.. Praha: C.H.Beck. s. 154–169. ISBN 987-80-7400-801-6.
- [10] KARFÍKOVÁ, Marie, 2009b. *Přímé daně*. In: BAKEŠ, Milan et al. *Finanční právo*. 5. uprav. vyd.. Praha: C.H.Beck. s. 219–246. ISBN 987-80-7400-801-6.

- [11] Katastrální úřad pro Zlínský kraj, Tiskový výstup informativního charakteru. *Souhrnné hodnoty druhu pozemků*. 2012
- [12] KLAZAR, Stanislav, 2007. *Veřejné příjmy – charakteristika, druhy, členění*. In: HAMERNÍKOVÁ, Bojka et al., 2007. *Veřejné finance*. 3. vyd. Praha: ASPI. s. 119. ISBN 978- 80-7357-301-0.
- [13] KUBÁTOVÁ, Květa, 2005. *Daňová teorie*. 1. vyd. Praha: ASPI. ISBN 80-7557-092-0.
- [14] KUBÁTOVÁ, Květa, 2010. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Kluwer. ISBN 978-80-7357-574-8.
- [15] LÁCHOVÁ, Lenka, 2007. *Daňové systémy v globálním světě*. 1. vyd. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-320-1.
- [16] LAJTKEPOVÁ, Eva, 2007. *Veřejné finance*. 1. vyd. Brno: CERM. ISBN 978-80-7204-95-5.
- [17] MALÝ, Jan, 2008. *Daňové systémy na politickém kolbišti: sliby, očekávání, realita*. In: KLVAČOVÁ, Eva et al. *Fenomén dobývání renty a jeho vliv na české veřejné finance*. 1. vyd. Praha: PROFESIONAL. s. 91–115. ISBN 978-80-86946-75-7.
- [18] MANAGERWEB.cz. *Srovnání daně z nemovitostí v České republice a v Německu*. *Economia*. [online] ©1996–2013, zveřejněno 25.9.2008 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://financnimanagement.ihned.cz/c1-28102670-srovnani-dane-z-nemovitosti-v-ceske-republice-a-v-nemecku/>
- [19] MARKOVÁ, Hana, 2013. *Daňové zákony 2013*. 22. vyd. Praha: GRADA. ISBN 978-80-247-4643-2.
- [20] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *DNNV*. [online] ©2005a, zveřejněno 7.12.2012 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/DNNV_Novy_informacni_material_update_d_ke__dni_07.12._2012.pdf/
- [21] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Schodek státního rozpočtu se meziročně snížil o více jak 40 mld. Kč*. [online] ©2005b, zveřejněno 3.1.2013 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_75659.html?year=2013/

- [22] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Shrnutí predikce*. [online] ©2005c, zveřejněno leden 2013 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/makro_pre_76362.html/
- [23] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Nový model sdílených daní pro obce – pro rok 2013*. [online] ©2005d, zveřejněno 15.1.2013 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_model_sdil_dani_obci.html/
- [24] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Legislativa*. [online] ©2005e, [cit. 2013-03-10] Dostupné z: http://mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ocenovani_majetku_legislativa.html
- [25] MUSGRAVE, Richard A. a Peggy B. MUSGRAVE, 1994. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Přeložila Věra Kameníčková et al. 1. vyd. Praha: Management Press. ISBN 80-85603-76-4.
- [26] NERUDOVÁ, Danuše 2008. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 2. aktualiz. vyd. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-386-7.
- [27] OBEC Bošáca. *Obecné dokumenty*. [online] ©2013 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://www.bosaca.eu/index.php/uradne-dokumenty>
- [28] OBEC Hvozdná. [online] ©2013 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://www.hvozdna.cz/>
- [29] OBEC Tečovice. [online] ©2013 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://www.tecovice.cz/>
- [30] OECD. *Statistika OECD*. [online] ©2013 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=REV/>
- [31] PEKOVÁ, Jitka, 1997. *Majetkové daně v daňové soustavě České republiky*. 1. vyd. Praha: CODEX Bohemia. ISBN 80-85963-41-8.
- [32] PEKOVÁ, Jitka, 2005. *Veřejné finance*. 3. přeprac. vyd. Praha: ASPI. ISBN 80-7357-049-1.
- [33] PODNIKAM.SK. *Dane z nehnuteľností vzrastli*. [online] ©2007–2013, zveřejněno 23.1.2013 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://www.podnikam.webnoviny.sk/dane-odvody/ostatne-dane-poplatky/dane-nehnutelnosti-vzrastli/27090>
- [34] PODNIKATEL. *Jaká okresní města zvýší pro rok 2013 daň z nemovitostí?* Internet Info. [online] ©2007–2013, zveřejněno 2.11.2012 [cit. 2013-03-10] Dostupné

- z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/jaka-okresni-mesta-zvysi-pro-rok-2013-dan-z-nemovitosti-mame-komplexni-prehled/>
- [35] RADVAN, Michal, 2007. *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck. ISBN 978-80-7179-563-6.
- [36] RADVAN, Michal, 2009a. *Daň z nemovitostí*. In: JÁNOŠÍKOVÁ, Petra et al., 2009. *Finanční a daňové právo*. 1. vyd. Plzeň: Čeněk. s. 334–344. ISBN 978-80-7380-155-7.
- [37] RADVAN, Michal, 2009b. *Daň silniční*. In: JÁNOŠÍKOVÁ, Petra et al., 2009. *Finanční a daňové právo*. 1. vyd. Plzeň: Čeněk. s. 361–365. ISBN 978-80-7380-155-7.
- [38] SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Fiskální pravomoci obcí a koeficienty daně z nemovitostí*. Deník veřejné správy. Triada. [online] ©2013, zveřejněno 24.6.2010 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6435107/>
- [39] SMILKOVÁ, Martina a Lucie SEDMIHRADSKÁ. *Daň z nemovitostí na Slovensku*. Deník veřejné správy. Triada. [online] ©2013, zveřejněno 6.10.2011 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6507915/>
- [40] STEJSKAL, Jan, 2008. *Daňová teorie a politika*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice Fakulta ekonomicko – správní. ISBN 978-80-7395-097-2.
- [41] SVAZ OBCHODU A CESTOVNÍHO RUCHU ČR. *Pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU*. [online] ©2006, zveřejněno září 2006 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://www.socr.cz/images/prirucka/pdf/at.pdf>
- [42] SVOBODOVÁ, Petra. *Srovnání daňových systémů České republiky a Německa*. [online] Brno, 2010. [cit. 2013-03-10] Diplomová práce. Masarykova univerzita. Fakulta Ekonomicko-správní. Vedoucí práce. prof. Ing. Václav Vybíhal. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/156011/esf_m/
- [43] ŠIROKÝ, Jan, 2012. *Daně v Evropské unii*. 5. aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Linde. ISBN 978-80-7201-881-9.
- [44] ŠIROKÝ, Jan. 2008a. *Geneze daní*. In: ŠIROKÝ, Jan et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck. s. 29–47. ISBN 978-80-7400-005-8.
- [45] ŠIROKÝ, Jan. 2008b. *Klasifikace daní*. In: ŠIROKÝ, Jan et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck. s. 48–60. ISBN 978-80-7400-005-8.

- [46] ŠIROKÝ, Jan. 2008c. *Teorie majetkových daní*. In: ŠIROKÝ, Jan et al. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck. s. 160–168. ISBN 978-80-7400-005-8.
- [47] Štatistický úrad SR. *Slovenská republika – tabuľky*. [online] ©2013, zverejnené 13.7.2012 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=50048/>
- [48] VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ, 2012. *Daňový systém ČR 2012*. 11. aktualiz. vyd. Praha: VOX. Ekonomie. ISBN 978-80-8748-005-2.
- [49] VAVRUŠA, Lubomír, 1994. *Tečovice – kapitoly z historie obce*. Tečovice. VYNET.
- [50] VYBÍHAL, Václav, 2001. *Veřejné finance*. 1. vyd. Brno: B.I.B.S. ISBN 80-86575-03-9.
- [51] VYBÍHAL, Václav. *Vybrané problémy daňové teorie*. VŠFS. [online] ©2013 [cit. 2013-03-10] Dostupné z: http://is.vsfs.cz/el/6410/leto2012/N_DTP_B/Vybrane_probl_DT.txt/

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČSÚ	Český statistický úřad.
FS	Finanční správa.
HDP	Hrubý domácí produkt.
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky.
VŠFS	Vysoká škola finančně správní.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1</i> Obecné třídění daní v ČR	20
<i>Obr. 2</i> Daňová soustava ČR	22
<i>Obr. 3</i> Klasifikace majetkových daní	24
<i>Obr. 4</i> Zavedené koeficienty daně z nemovitostí a využití jednotlivých typů	37
<i>Obr. 5</i> Průměrné sazby daně z nemovitostí – SR (EUR/m ²)	39
<i>Obr. 6</i> Příjmy z daně z nemovitostí	44
<i>Obr. 7</i> Využití koeficientů daně z nemovitostí podle velikosti obcí	45
<i>Obr. 8</i> Přehled vývoje inkasa daně dědické v letech 2005–2012 (v mil. Kč)	49
<i>Obr. 9</i> Přehled vývoje inkasa daně darovací v letech 2005–2012 (v mil. Kč)	50
<i>Obr. 10</i> Přehled vývoje inkasa daně z převodu nemovitostí v letech 2005–2012 (v mil. Kč)	51
<i>Obr. 11</i> Rozpočet obce Hvozdná v letech 2010–2012 (v Kč)	54
<i>Obr. 12</i> Rozpočet obec Tečovice v letech 2010–2012 (v Kč)	54
<i>Obr. 13</i> Struktura příjmů rozpočtu obce Hvozdná v roce 2012 (v %)	55
<i>Obr. 14</i> Struktura příjmů rozpočtu obce Tečovice v roce 2012 (v %)	56
<i>Obr. 15</i> Daň z nemovitostí v obci Hvozdná a Tečovice v letech 2010–2013 (v tis. Kč)	57

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Základní informace o teritoriu a přehled majetkových daní – ČR</i>	35
<i>Tab. 2 Základní informace o teritoriu a přehled majetkových daní – SR</i>	35
<i>Tab. 3 Základní informace o teritoriu a přehled majetkových daní – Německo</i>	40
<i>Tab. 4 Základní informace o teritoriu a přehled majetkových daní – Rakousko</i>	41
<i>Tab. 5 Základní informace o teritoriu a přehled majetkových daní – Polsko</i>	43
<i>Tab. 6 Podíl majetkových daní ve vybraných zemích na HDP a na celkových daňových výnosech v letech 2007–2011(v %)</i>	46
<i>Tab. 7 Meziroční srovnání vybraných daňových příjmů (v mld. Kč)</i>	48

SEZNAM PŘÍLOH

- PI: Klasifikace daní podle OECD
- PII: Rozpočtové určení daní v ČR
- PIII: Rozdělení osob do skupin pro účely výpočtu daně dědické, darovací;
odpovídající sazby daně dědické a darovací v ČR
- PIV: Rozpočtové určení daní z nemovitostí v zemích EU a ČR
- PV: Příklad výpočtu daně z nemovitostí v ČR
- PVI: Příklad výpočtu daně z nemovitostí na Slovensku
- PVII: Nezdánitelné části základu daně u daně dědické a darovací;
sazby daně dědické a darovací v závislosti na příbuzenském poměru – Německo
- PVIII: Meziroční srovnání celostátního inkasa daní
- PIX: Úhrnné hodnoty druhů pozemků – Hvozdná
- PX: Úhrnné hodnoty druhů pozemků – Tečovice

PŘÍLOHA P I: KLASIFIKACE DANÍ PODLE OECD

1000 Daně z důchodu, zisku a kapitálových výnosů

- 1100 Daně z důchodu, zisku a kapitálových výnosů od společností
  - 1110 Z příjmů a ze zisků
  - 1120 Z kapitálových výnosů
- 1200 Daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů od společností
  - 1210 Z příjmů a ze zisků
  - 1220 Z kapitálových výnosů
- 1300 Položky, které nelze jednoznačně zařadit mezi 1100 a 1200

2000 Příspěvky na sociální zabezpečení

- 2100 Zaměstnanci
- 2200 Zaměstnavatelé
- 2300 Samostatně výdělečná osoba nebo osoba nezaměstnaná
- 2400 Nezařaditelné do 2100, 2200 a 2300

3000 Daně z mezd a pracovních sil

4000 Daně majetkové

- 4100 Pravidelné daně z nemovitého majetku
  - 4110 Domácností
  - 4120 Ostatní
- 4200 Pravidelné daně z čistého jmění
  - 4210 Jednotlivci
  - 4220 Společnosti
- 4300 Daně z pozůstalostí, dědické a darovací
  - 4310 Daně z pozůstalostí a dědické
  - 4320 Daně darovací
- 4400 Daně z finančních a kapitálových transakcí
- 4500 Ostatní nepravidelné daně z majetku
  - 4510 Z čistého jmění
  - 4520 Ostatní nepravidelné
- 4600 Ostatní pravidelné daně z majetku

5000 Daně ze zboží a služeb

- 5100 Daně z výroby, prodeje, převodů, leasingu a dodávek zboží a úpravy zboží
  - 5110 Daně všeobecné
    - 5111 Daň z přidané hodnoty
    - 5112 Daně prodejní (obratové)
    - 5113 Ostatní všeobecné daně ze zboží a služeb
  - 5120 Daně ze specifických zboží a služeb
    - 5121 Spotřební daně
    - 5122 Zisky z fiskálních monopolů
    - 5123 Cla a dovozní daně
    - 5124 Vývozní daně
    - 5125 Daně z investičního zboží
    - 5126 Daně ze specifických služeb
    - 5127 Ostatní daně z mezinárodního obchodu a transakcí
    - 5128 Ostatní daně ze specifického zboží a služeb
- 5130 Nezařaditelné do skupin 5110 až 5120

5200 Daně z využívání nebo povolení používání zboží nebo vykonávání určitých činností

5210 Pravidelné daně

5211 Placené domácnostmi z motorových vozidel

5212 Placené ostatními subjekty z motorových vozidel

5213 Ostatní pravidelné daně

5220 Nepravidelné daně

6000 Ostatní daně

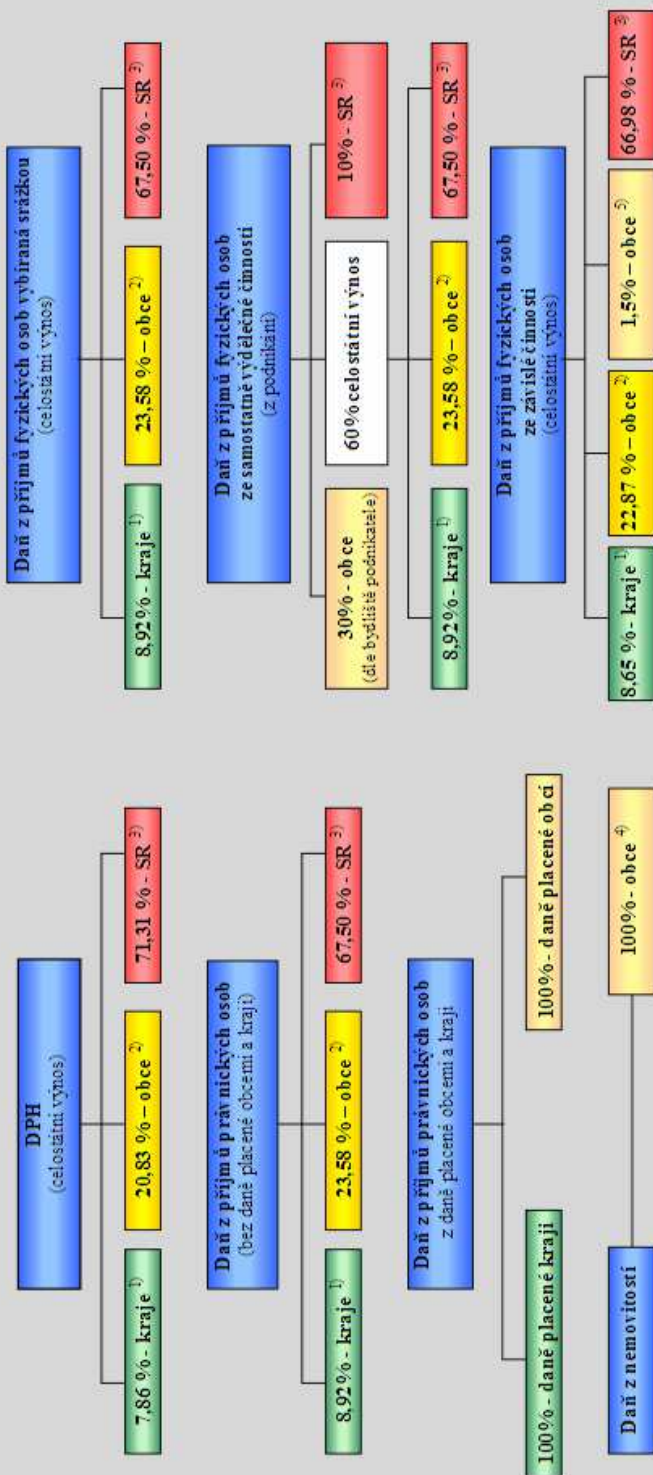
6100 Placené výhradně podniky

6200 Placené jinými subjekty než podniky, nebo neidentifikovatelné

(Kubátová, 2010, s. 23-25)

PŘÍLOHA P II: ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ V ČR

Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 až 2015 (bez SFDI, poplatků a pokut)

Vysvětlivky:

¹⁾ Každý kraj se na procentní část celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 zákona č. 243/2000 Sb., o RUD, v platném znění.

²⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě:

1. kritéria výměry katastrálních území obce (3 %)
2. prosého počtu obyvatel v obci (10 %)
3. násobků postupných přechodů (80 %)
4. počet dětí a zájků navštěvujících škol zřizovanou obcí (7 %)

³⁾ Příjmy státního rozpočtu

⁴⁾ Výnos daně z nemovitosti; příjemcem je obec, na jejímž území se nemovitost nachází.

⁵⁾ Daňové příjmy jsou rozdělovány na základě počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v obci.

PŘÍLOHA P III: ROZDĚLENÍ OSOB DO SKUPIN PRO ÚČELY VÝPOČTU DANĚ DĚDICKÉ, DAROVACÍ ; ODPOVÍDAJÍCÍ SAZBY DANĚ DĚDICKÉ A DAROVACÍ V ČR

I. skupina

Do I. skupiny patří: příbuzní v řadě přímé a manželé.

II. skupina

Do II. skupiny patří:

1. Příbuzní v řadě pobočné, a to sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety.
2. Manželé dětí (zeťové a snachy), děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby, které s nabyvatelem, dárce nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před převodem nebo smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na nabyvatele, dárce nebo zůstavitele.

III. skupina

Do III. skupiny patří: ostatní fyzické osoby a právnické osoby.

Sazby daně dědické a darovací pro osoby zařazené do I. skupiny

Základ daně		Sazba
přes Kč	do Kč	
-	1 000 000	1,0 %
1 000 000	2 000 000	10 000 Kč a 1,3 % ze základu přesahujícího 1 000 000 Kč
2 000 000	5 000 000	23 000 Kč a 1,5 % ze základu přesahujícího 2 000 000 Kč
5 000 000	7 000 000	68 000 Kč a 1,7 % ze základu přesahujícího 5 000 000 Kč
7 000 000	10 000 000	102 000 Kč a 2,0 % ze základu přesahujícího 7 000 000 Kč
10 000 000	20 000 000	162 000 Kč a 2,5 % ze základu přesahujícího 10 000 000 Kč
20 000 000	30 000 000	412 000 Kč a 3,0 % ze základu přesahujícího 20 000 000 Kč
30 000 000	40 000 000	712 000 Kč a 3,5 % ze základu přesahujícího 30 000 000 Kč
40 000 000	50 000 000	1 062 000 Kč a 4,0 % ze základu přesahujícího 40 000 000 Kč
50 000 000	a více	1 462 000 Kč a 5,0 % ze základu přesahujícího 50 000 000 Kč

Sazby daně dědické a darovací pro osoby zařazené do II. skupiny

Základ daně		Sazba
přes Kč	do Kč	
-	1 000 000	3,0 %
1 000 000	2 000 000	30 000 Kč a 3,5 % ze základu přesahujícího 1 000 000 Kč
2 000 000	5 000 000	65 000 Kč a 4,0 % ze základu přesahujícího 2 000 000 Kč
5 000 000	7 000 000	185 000 Kč a 5,0 % ze základu přesahujícího 5 000 000 Kč
7 000 000	10 000 000	285 000 Kč a 6,0 % ze základu přesahujícího 7 000 000 Kč
10 000 000	20 000 000	465 000 Kč a 7,0 % ze základu přesahujícího 10 000 000 Kč
20 000 000	30 000 000	1 165 000 Kč a 8,0 % ze základu přesahujícího 20 000 000 Kč
30 000 000	40 000 000	1 965 000 Kč a 9,0 % ze základu přesahujícího 30 000 000 Kč
40 000 000	50 000 000	2 865 000 Kč a 10,5 % ze základu přesahujícího 40 000 000 Kč
50 000 000	a více	3 915 000 Kč a 12,0 % ze základu přesahujícího 50 000 000 Kč

Sazby daně dědické a darovací pro osoby zařazené do III. skupiny

Základ daně		Sazba
přes Kč	do Kč	
-	1 000 000	7,0 %
1 000 000	2 000 000	70 000 Kč a 9,0 % ze základu přesahujícího 1 000 000 Kč
2 000 000	5 000 000	160 000 Kč a 12,0 % ze základu přesahujícího 2 000 000 Kč
5 000 000	7 000 000	520 000 Kč a 15,0 % ze základu přesahujícího 5 000 000 Kč
7 000 000	10 000 000	820 000 Kč a 18,0 % ze základu přesahujícího 7 000 000 Kč
10 000 000	20 000 000	1 360 000 Kč a 21,0 % ze základu přesahujícího 10 000 000 Kč
20 000 000	30 000 000	3 460 000 Kč a 25,0 % ze základu přesahujícího 20 000 000 Kč
30 000 000	40 000 000	5 960 000 Kč a 30,0 % ze základu přesahujícího 30 000 000 Kč
40 000 000	50 000 000	8 960 000 Kč a 35,0 % ze základu přesahujícího 40 000 000 Kč
50 000 000	a více	12 460 000 Kč a 40,0 % ze základu přesahujícího 50 000 000 Kč

Při výpočtu daně dědické se vypočte suma dle tabulky, která se vynásobí koeficientem 0,5. Základ daně se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru a daň na celé koruny nahoru.

(Marková, 2013, s. 104)

**PŘÍLOHA P IV: ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ Z NEMOVITOSTÍ
V ZEMÍCH EU A V ČR**

Země	Rozpočtové určení daní z nemovitostí
Belgie	SR
Dánsko	MR
Finsko	MR
Francie	MR, SR
Irsko	SR, MR
Itálie	MR
Lucembursko	MR
Německo	MR
Nizozemsko	MR
Portugalsko	MR
Rakousko	MR, FR, ZR
Řecko	SR
Španělsko	MR
Švédsko	SR
Velká Británie	SR, MR
Česká republika	MR

Vysvětlivky: MR – místní rozpočty, SR – státní rozpočet, FR – federální rozpočet, ZR – zemské rozpočty

(Kubátová, 2010, s. 251)

PŘÍLOHA P V: PŘÍKLAD VÝPOČTU DANĚ Z NEMOVITOSTÍ V ČR

Stanovení fiktivních hodnot pro výpočet:

Na základě kupní smlouvy a podáním návrhu na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Zlín, byl povolen vklad práva rozhodnutím sp. zn. (č.j) V-XXXX/2012-705.

Vklad vlastnického práva byl zapsán v katastru nemovitostí dne 21. prosince 2012 a právní účinky vkladu vlastnického práva vznikly ke dni 10. prosince 2012.

Ke dni 10. prosince 2012 se pan XY stal vlastníkem nemovitostí uvedených na listu vlastnickém č. X pro k. ú. Tečovice u Zlína, obec Tečovice. Jedná se o rodinný dům č.p. X, pozemek p.č. st. Y – zastavěná plocha a nádvoří o výměře 100 m², pozemek p.č. Z – zahrada o výměře 1 000 m².

Rodinný dům č.p. X je samostatně stojící, přízemní, s podkrovím, s podlahovou plochou 100 m². Obec Tečovice má podle posledního sčítání lidu 1 317 obyvatel. Obec nevyužívá zvýšení koeficientu pro výpočet daně z nemovitosti.

Řešení:

K datu 1. ledna 2013 se stal pan XY poplatníkem daně z nemovitostí a je povinen podat daňové přiznání místně příslušnému správci daně, tj. tomu finančnímu úřadu, v jehož obvodu územní působnosti se předmětné nemovitosti nacházejí. Daňové přiznání bude pan XY podávat Finančnímu úřadu pro Zlínský kraj, Územní pracoviště ve Zlíně.

Daňové přiznání obsahuje:

Oddíl I. – Údaje o poplatníkovi

Oddíl II. – Údaje k dani z pozemků – týká se pouze pozemku p.č. Z – zahrada, jelikož pozemek p.č. st. Y – zastavěná plocha a nádvoří je v celé výměře zastavěná nemovitou stavbou, tj. stavbou spojenou se zemí pevným základem. V tabulce s výpočtem jsou v prvním sloupečku uvedeny hodnoty výpočtu za obec Tečovice, k. ú. Tečovice. Ve druhém sloupečku jsou pro srovnání uvedeny údaje za obec Hvozdná, k. ú. Hvozdná.

Údaje k dani z pozemků – Česká republika

Výpočet daně z pozemků	Tečovice	Hvozdná	Měrná jednotka
Celková výměra pozemků snižená o výměru zastavěnou nemovitými stavbami	1000	1000	m2
Cena pozemku za 1m2 podle § 5 odst. 1 a 2 zákona	7,70	6,33	Kč
Základ daně podle § 5 odst. 1 a 2 zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	7 700	6 330	Kč
Sazba daně podle § 6 odst. 1 zákona	0,75	0,75	%
Daň z pozemků (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	58,00	48,00	Kč
Nárok na osvobození ve výměře	0	0	Kč
Daň z pozemků po uplatnění nároku na osvobození	58,00	48,00	Kč
Místní koeficient podle § 12 zákona	1	1	
Výsledná daň z pozemků po úpravě místním koeficientem podle § 12 zákona	58,00	48,00	Kč

Oddíl III. – údaje k dani ze staveb

Údaje k dani ze staveb – Česká republika

Výpočet daně ze staveb	Tečovice	Hvozdná	Měrná jednotka
Základ daně ze staveb - výměra zastavěné plochy stavby H (zaokrouhlí se na celé m2 nahoru)	100	100	m2
Základní sazba daně podle § 11 odst. 1 zákona	2,00	2,00	Kč
Počet nadzemních podlaží dalších - pouze u staveb H	1	1	
Zvýšení základní sazby za další nadzemní podlaží podle § 11 odst. 2 zákona	0,75	0,75	%
Koeficient podle § 11 odst. 3 a 4 zákona	1,40	1,40	
Výsledná sazba daně (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)	4,30	4,30	Kč
Daň ze staveb (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	430,00	430,00	Kč
Výše nároku na osvobození podle § 9 zákona	0	0	Kč
Daň ze staveb po případném zvýšení podle § 11 odst. 5 zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	430,00	430,00	Kč
Místní koeficient podle § 12	-	-	
Výsledná daň ze staveb po úpravě místním koeficientem podle § 12 zákona	430,00	430,00	Kč

Oddíl IV. – Údaje k dani z nemovitosti

Celková daň z nemovitostí

Údaje k dani z nemovitostí celkem – Česká republika

Daň z pozemků celkem	58,00	48,00	Kč
Daň ze staveb celkem	430,00	430,00	Kč
Daň z nemovitostí celkem	488,00	478,00	Kč

(MF ČR, ©2005e)

PŘÍLOHA P VI: PŘÍKLAD VÝPOČTU DANĚ Z NEMOVITOSTÍ NA SLOVENSKU

Údaje k dani z pozemků – Slovensko

Výpočet daně z pozemků	Bošáca	Měrná jednotka
Celková výměra pozemků snižená o výměru zastavěnou nemovitými stavbami	1000	m ²
Cena pozemku za 1m ²	1,85	EUR
Základ daně	1 850	EUR
Sazba daně	0,25	%
Zvyšuje se na	0,50	%
Výsledná daň z pozemků po úpravě místním koeficientem	9,25	EUR

Údaje k dani ze staveb – Slovensko

Výpočet daně ze staveb	Bošáca	Měrná jednotka
Základ daně ze staveb - výměra zastavěné plochy stavby H (zaokrouhlí se na celé m ² nahoru)	100	m ²
Základní sazba daně	0,033	EUR
Počet nadzemních podlaží dalších	1	
Zvýšení základní sazby za další nadzemní podlaží	0,033	%
Zvýšení na	0,07	%
Výsledná sazba	0,103	EUR
Daň ze staveb	10,30	EUR

Údaje k dani z nemovitostí celkem – Slovensko

Daň z pozemků celkem	9,25	EUR
Daň ze staveb celkem	10,30	EUR
Daň z nemovitostí celkem	19,55	EUR

(Obec Bošáca, ©2013)

**PŘÍLOHA P VII: NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ
U DANĚ DĚDICKÉ A DAROVACÍ; SAZBY DANĚ DĚDICKÉ
A DAROVACÍ V ZÁVISLOSTI NA PŘÍBUZENSKÉM POMĚRU –
NĚMECKO**

Nezdanitelné části základu daně u daně dědické a darovací – Německo

Dědic/obdarovaný	Nezdanitelná část základu daně (EUR)
Manželé a partneři	500 000
Děti a nevlastní děti	400 000
Vnuci	200 000
Ostatní příjemci v kategorii I.	100 000
Příjemci v kategorii II.	20 000
Příjemci v kategorii III.	20 000

(Široký, 2012, s. 297)

Sazby daně dědické a darovací v závislosti na příbuzenském poměru – Německo

Kategorie dědiců/obdarovaných	Sazba (%)
I – manželé, děti a nevlastní děti, vnuci, pravnoučata a v případě dědění rodiče a prarodiče	7–30
II – sourozenci, synovci, neteře, nevlastní rodiče, zeťové, snachy, tcháni, tchýně, rozvedení manželé a v případě darování rodiče a prarodiče	15–43
III – ostatní osoby včetně právnických osob	30–50

(Široký, 2012, s. 297)

PŘÍLOHA P VIII: MEZIROČNÍ SROVNÁNÍ CELOSTÁTNIHO INKASA DANÍ

Meziroční srovnání celostátního inkasa daní:

Meziroční srovnání celostátních daňových příjmů	Celkem r. 2010				Celkem r. 2011				Celkem r. 2012				Meziroč. přírůstek skutečnost		Meziroční index skutečnost (v %)	
	Rozpočet schválený	sk.k 31.12.*)	% plnění	Rozpočet schválený	sk.k 31.12.**)	% plnění	Rozpočet schválený	sk.k 31.12.***)	% plnění	Rozpočet schválený	sk.k 31.12.***)	% plnění	2011/2010	2012/2011	2011/2010	2012/2011
	732,24	693,87	94,8	739,46	708,78	95,9	754,32	726,95	96,4	14,9	18,2	102,1	102,6			
- DPH	270,80	269,55	99,5	279,50	275,39	98,5	308,70	278,23	90,1	5,8	2,8	102,2	101,0			
- spotřební daně (vč. energ. daní)	149,20	138,27	92,7	148,40	146,58	98,8	149,90	146,78	97,9	8,3	0,2	106,0	100,1			
- clo	1,30	1,66	127,8	1,20	1,73	143,9	x	x	x	0,1	x	104,0	x			
- daně z příjmů PO	143,90	123,86	86,1	120,60	118,11	97,9	122,90	128,00	104,2	-5,8	9,9	95,4	108,4			
- daně z příjmů FO	134,20	130,01	96,9	151,00	133,37	88,3	135,90	136,29	100,3	3,4	2,9	102,6	102,2			
výbíravná svážkou	9,60	10,19	106,1	19,30	11,05	57,3	12,80	13,24	103,4	0,9	2,2	108,5	119,8			
závislá činnost	105,30	111,84	106,2	121,10	119,37	98,6	117,80	119,79	101,7	7,5	0,4	106,7	100,3			
z příjmování	19,30	7,99	41,4	10,60	2,94	27,7	5,30	3,26	61,5	-5,0	0,3	36,8	111,0			
- silniční daň	5,50	5,10	92,7	5,60	5,19	92,6	5,30	5,21	98,2	0,1	0,0	101,7	100,4			
- daň z nemovitosti	9,60	8,75	91,1	9,70	8,57	88,3	8,70	9,54	109,7	-0,2	1,0	97,9	111,4			
- majetkové daně	9,10	7,68	84,4	13,00	11,72	90,1	12,20	11,10	91,0	4,0	-0,6	152,6	94,7			
- dálniční poplatek ****)	2,60	3,12	119,9	2,90	2,51	86,7	2,90	3,67	126,7	-0,6	1,2	80,6	146,2			
- ostatní daně a poplatky	6,04	5,88	97,3	7,56	5,62	74,2	7,82	8,13	103,9	-0,3	2,5	95,6	144,7			

*) v rozp.celost.daní v roce 2010 není zahrn.DPPO za obce a kraje (6,2 mld. Kč) a dále správní a místní popl.obcím (7,8 mld. Kč) a popl.za znečišť.žp také obcím (6,2 mld. Kč) - ve skut. je lze sledovat pouze v účetnictví
 **) v rozp.celost.daní v roce 2011 není zahrn.DPPO za obce a kraje (6,2 mld. Kč) a dále správní a místní popl. obcím (7,4 mld. Kč) a popl.za znečišť.žp také obcím (6,2 mld. Kč) - ve skut. je lze sledovat pouze v účetnictví
 ***) v rozp.celost.daní v roce 2012 není zahrn.DPPO za obce a kraje (6,2 mld. Kč), správní a místní popl. a další odvodvy obcím (5,8 mld. Kč) a popl.za znečišť.žp také obcím (6,2 mld. Kč)-ve skut. je lze sledovat pouze v účetnictví
 *****) údaj skutečnosti roku 2012 odpovídá stavu inkasa za minulý měsíc (od roku 2012 nemá MF možnost sledovat každodenní pohyb inkasa z dálničních poplatků)

PŘÍLOHA P IX: ÚHRNNÉ HODNOTY DRUHU POZEMKŮ – HVOZDNÁ

Tiskový výstup informativního charakteru Úhrnné hodnoty druhů pozemků

Údaje katastru nemovitostí

Platnost k: 01.01.2012 00:00

Kraj 141 Zlínský kraj
Obec 585289 Hvozdná
Výrobní podoblast B1 Bramborářská 1

Okres CZ0724 Zlín
Katastrální území 650315 Hvozdná

Druh pozemku	Výměra [m2]	Počet parcel	Počet dílů	z toho využití nemovitosti	Výměra [m2]	Počet parcel	Počet dílů
orná půda	2954147	883	0	-	2954147	883	0
vinice	8	1	0	-	8	1	0
zahrada	311714	482	0	-	311714	482	0
ovoc. sad	69175	21	0	-	69175	21	0
travní p.	718793	327	0	-	718793	327	0
Zemědělské pozemky	4053837	1714	0				
lesní poz	2446087	235	0	les s budovou	34	1	0
				-	2446053	234	0
vodní pl.	133918	120	0	rybník	28971	1	0
				tok přirozený	23644	66	0
				nádrž umělá	73418	46	0
				zamokřená pl.	7885	7	0
zast. pl.	157996	605	0	společný dvůr	700	6	0
				zbořeniště	761	6	0
				-	156535	593	0
ostat.pl.	490391	719	0	silnice	52070	14	0
				ostat.komunikace	139318	315	0
				zeleň	37079	86	0
				sport.a rekr.pl.	17310	14	0
				hřbitov-urn.háj	3152	5	0
				kuřt.a osvět.pl.	320	1	0
				manipulační pl.	28873	50	0
				skládky	2953	1	0
				jiná plocha	94298	88	0
				nepločná půda	115018	145	0
Celkem:	7282229	3393	0				

Počet objektů parcely KN	Počet	Výměra[m2]
budova s číslem popisným	374	7282229
budova s číslem evidenčním	76	
budova bez čísla popisného nebo evidenčního	106	
rozestavěná budova	12	
vlastníci a jiní oprávnění	1024	
listy vlastnictví	847	

PŘÍLOHA P X: ÚHRNNÉ HODNOTY DRUHŮ POZEMKŮ – TEČOVICE

Tiskový výstup informativního charakteru
Úhrnné hodnoty druhů pozemků

Údaje katastru nemovitostí

Platnost k: 01.01.2012 00:00

Kraj 141 Zlínský kraj
Obec 549649 Tečovice
Výrobní podoblast Ř1 Řepašská 1

Okres CZ0724 Zlín
Katastrální území 636029 Tečovice

Druh pozemku	Výměra [m2]	Počet parcel	Počet dílů	z toho využití nemovitosti	Výměra [m2]	Počet parcel	Počet dílů
orná půda	4664922	1294	0	-	4664922	1294	0
vinice	384	1	0	-	384	1	0
zahrada	335384	457	0	-	335384	457	0
ovoc. sad	54548	13	0	-	54548	13	0
travní p.	442349	195	0	-	442349	195	0
Zemědělské pozemky	5497587	1960	0				
lesní poz	61234	17	0	-	61234	17	0
vodní pl.	140898	115	0	tok přirozený zamokřená pl.	127206	109	0
zast. pl.	188843	558	0	-	188843	558	0
ostat.pl.	781137	730	0	silnice ostat.komunikace zeleň sport.a rekr.pl. hřbitov-urn.háj manipulační pl. jiná plocha neplodná půda	47113	86	0
					259842	248	0
					13509	37	0
					14142	4	0
					4477	4	0
					197794	97	0
					100714	76	0
					143546	178	0
Celkem:	6669699	3380	0				
Počet objektů parcely KN				Počet	Výměra[m2]		
budova s číslem popisným				3380	6669699		
budova s číslem evidenčním				383			
budova bez čísla popisného nebo evidenčního				38			
rozestavěná budova				114			
vlastníci a jiní oprávnění				7			
listy vlastnictví				1012			
				865			